Poštnina plačana v gotovini.

Leto XVI., Št. 182

Ljubljana, petek 9. avgusta 1935

Cen

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša m
Za inozemstv

Uredni
Ljubljana, Knafljev
3122, 3123, 3124, 31
Gosposka ulica 11.
Celje, Strossmayerj
Telefon

Rokopisi se ne vrač
tar

Potrebna je resna diskusija

Ljubljanski organ Radikalske zajednice je zadnje dni objavil dva zanimiva politična uvodnika, ki zaslužita pažnjo ne samo po tem, kar povesta, temveč tudi po tem kar zamolčita. V članku »Nova stranka« skuša »Slovenec« utemeljevati prestop pristašev bivše SLS v novo politično formacijo. Argumenti, ki jih navaja, pač ne morejo nikogar prepričati. Saj se omejujejo takorekoč le na zunanjost, na formalne postopke in na polemiko, ali se vrši ustanavljanje nove stranke po demokratskih načelih ali ne. Bistvenemu vprašanju programa se skrbno ogiblje z utemeljitvijo, da je ugibanje o njem popolnoma odveč, ker še ni znan, odnosno ker še ni bil končno izdelan ter za to ne more biti predmet javne razprave.

Mislimo, da to stališče ni pravilno. Predvsem se vendar ne more vršiti neko zbiranje političnih sil brez programa. Prenašati organizirane mase, ki so trideset let verovale v resničnost, pravilnost in ustvarljivost svojega dosedanjega programa, v neko novo politično organizacijo, kateri se bo šele naknadno program izdelal, dokazuje nekoliko čudno spoštovanje do ravno te množice lastnih pristašev, zlasti če se ve, da novi program v marsičem ne bo mogel odgovarjati starim načelom, pod katerih zastavo so se do sedaj zbirali prijatelji bivše SLS.

Tudi v tem »Slovenec« nima prav, če si prepoveduje razprave o načelnih osnovah nove Radikalske zajednice pred stvarno objavo njenega programa. Snovanje te nove stranke, ki jo zamišljajo ustanovitelji kot nositeljico državne oblasti, ni zasebna zadeva neposredno prizadetih, nego je stvar občega interesa. Vsakdo, ki resno razmišlja o bodočem razvoju naše notranje nacionalne politike, se mora ob tem pojavu ustaviti in ima pravico izreči o njem svoje mnenje. Mi nič ne tajimo, da smatramo politično organizacijo, ki stvarno predstavlja povratek v staro-strankarski sistem — saj se v Radikalsko zajednico združujejo tri čisto določene predšestojanuarske stranke — za težko pogreško, ki občim državnim in narodnim interesom ne more prinesti koristi. Priznavamo, da je velike važnosti, da sta dve politični skupiin, ki sta do sedaj svojo organizacijo omejevali na čisto verski, plemenski in pokrajinski teren, pripravljeni se združiti s tretjo v novo tvorbo, ki ima, če ne vsenarodni karakter, ker mankajo Hrvati, pa vsaj vsedržavni! Tudi je največjega pomena, da dve politični skupin, ki sta do sedaj bili v pogledu načel državnega in narodnega edinstva, kakor se splošno razume, dosti rezervirani, to načelo sedaj sprejemata kot osnovo svojega programa. Oddaljenost od punktacij do četudi revidiranega radikalskega programa je v resnici velika in vsi, ki so sodelovali, da je ta oddaljenost premagana, zaslužijo pohvalo prjateljev in nasprotnikov.

Navzlic temu pa vztrajamo zlasti tudi s slovenskega stališča pri svojem nazoru, pri čemer seveda priznavamo »Slovencu« polno pravico, da brani svojo tezo o istovetnosti programa bivše SLS s programom bivše Narodne radikalske stranke. Samo brani naj jo s pozitivnimi argumenti, ne pa s poskusom dokazati, da značijo konference trojice voditeljev o načelih in o organizaciji nove stranke neki posebni način demokratskega postopanja, dočim da je program JNS bil zaukazan od zgoraj, a da ljudstvo ni bilo vprašano. Resnica je precej daleč od te trditve. Program JNS je bil pripravljen od mnogo širšega kroga nego program nove Radikalske zajednice. V kolikor je bilo vpliva »od zgoraj«, je bil ta vpliv mnogo važnejši in za narod pomembnejši ter je izhajal od strani, ki je bila mnogo, mnogo bolj avtoritativna kakor častivredni Aca Stanojević z vsemi svojimi sovoditelji skupaj. In končno je bil program JNS sprejet in odobren na kongresu stranke, katerega se je udeležilo nad dva tisoč izvoljenih delegatov iz vse države. Kadar bo program Radikalske zajednice na isti način in z isto enodušnostjo odobren, potem naj »Slovenec« zopet otvori razpravo o njegovem demokratskem izvoru in še bolj koristno bo, ga primerjati s programom JNS.

Tudi ta argument, da so bili razen voditeljev in njihovih najožjih prijateljev pristaši JNS prisiljeni vstopiti v stranko dočim narod komaj čaka, da bi grmel v vrste Radikalske zajednice, nima potrebne stvarnosti. Sigurno se je pridružino JNS udi mnogo konjunkturistov. Mi vemo, da tudi gospoda okoli »Slovenca« pozna to vrsto »pristašev«, ali ogromna večina organiziranih članov JNS je po svobodni odločitvi vstopila v njene vrste in prevzela na sebe težko delo in še težje odgovornosti v idealnem navdušenju za jugoslovenski program stranke. Za nje stranka ni bila zavarovalna družba, kakor se dostikrat v strankarskem življenju zgodi. Za nje je bila JNS sredstvo v dosego ciljev jugoslovenske politike, kateri, hoče, kakor zatrjujejo, služiti tudi nova Radikalska zajednica. Zlorabi državne oblasti je res uspelo, da je pri petomajskih volitvah v mnogih krajih razdrla vrste JNS, toda nihče naj se ne vara: vojska, ki se je zbrala pod jugoslovenskim programom, je še vedno tu, in ljudje, ki so se vedno upravičeno — radi to priznavamo — smeli zanašati na zvestobo svojih somišljenikov, ne bi smeli v takem tonu, kakor ga čitamo v »Slovencu«, pisati o onih, ki sicer z njimi niso istih misli, ki pa svoja načela branijo in zastopajo z doslednostjo in idealnostjo.

V obči politični demoralizaciji, ki je nastala, ima organ g. dr. Korošca najmanj razloga želeti, da zaigrajo v našem političnem življenju vlogo elementi, ki so danes tu jutri tam in katerim je politika stvar oportunističnega računa. Organ najnovejše politične formacije, pri kateri žal Slovenci igrajo le podrejeno vlogo, bo imel, o tem je sigurno tudi sam prepričan, še mnogo prilike, da oceni načelno vztrajnost in doslednost ljudi, ki bi jih danes tako rad omalovaževal. Radikalska zastava še ni razvita, a prapori jugoslovenskih nacionalistov širom cele države niso nehali plapolati.

NARODNA BANKA OBETA POŽIVLJENJE BANČNEGA KREDITA

Konference guvernerja in generalnega direktorja Narodne banke z zastopniki denarnih zavodov v Zagrebu in Ljubljani

Zagreb, 8. avgusta. n. Kakor smo že poročali, se mudita od včeraj v Zagrebu guverner Narodne banke dr. Radosavljević in generalni direktor zavoda dr. Protić. V Zagrebu sta se sestala z zastopniki glavnih zagrebških denarnih zavodov. Popoldne je guverner zastopnikom tiska izjavil o novi politiki Narodne banke med drugim naslednje:

»Razvoj kreditnih razmer, zlasti v okviru onega dela denarnega tržišča, ki ga predstavljajo denarni zavodi pod zaščito, je obeležen po tesavriranju velikih zneskov, ki ležijo v njihovih blagajnah brezplodni in imobilni, ter po pomanjkanju možnosti za kratkoročne naložbe. Iniciativa Narodne banke stremi za tem, da se omogoči zavodom dajanje kratkoročnih kreditov. V ta namen je potrebno, da postane dosedanja kreditna politika bolj elastična, ker bo le tako omogočeno izkoriščanje denarnih sredstev, ki se morajo dati na razpolago narodnemu gospodarstvu.«

Guverner je na sestanku zastopnikov zagrebških bank podal ekspoze o vprašanjih, s katerim se je bavila na svoji zadnji seji uprava Narodne banke glede kreditiranja denarnim zavodom. Narodna banka je dala inicijativo za preorientacijo kreditne politike nasproti denarnim zavodom spričo dejstva, da obstojajo pri mnogih bankah znatna razpoložljiva sredstva, ki pa so brezplodna. Upravni odbor je smatral, da je treba dati denarnim zavodom, ki so pod zaščito, v svrho oživljenja njihovega poslovanja reeskontne in lombardne kredite, da bodo lahko za lastno likvidnost plasirali svoja obilna sredstva. Upravni odbor je razpravljal tudi o vprašanju, kako spremeniti čl. 21 uredbe o zaščiti denarnih zavodov, ki omejuje plasiranje sredstev od novih vlog, da bi se v širši meri omogočila naložba razpoložljivih sredstev v narodnem gospodarstvu.

Drugo vprašanje, ki so ga iznesli člani upravnega odbora Narodne banke, je lombardiranje državnih obveznic denarnim zavodom, toda ne kakor doslej, nego v tekočem računu. Ta novi na
bi pomenil za denarne
boljšanje kreditnih pogoje
čakovati večje zanimanje
za lombardiranje državnih
rodni banki in tudi večj
veznice vobče.

Tretje vprašanje, o kat
ljal upravni odbor, je uv
državnih papirjih. Report
bardu to prednost, da se
stotni temveč po 100 odsto
sti. Zaenkrat se ima repo
državnih obveznicah za j

Nadalje je upravni odbo
črtu predloga, da se name
ških vplačilih izdajo prek
klirinška nakazila v obli
bi se olajšalo finansiranje
ki danes mnogo trpi, ker
v kliringu ne morejo po
za najetje kratkoročnega
rejo priti do potrebnega
la za svoje nadaljne posl
upravni odbor razpravljal
sprejemanja srebrnega de
banki.

Popoldne sta se zastopn
ke odpeljala na kratek
okolico. Jutri odpotujeta

Podunavski pakt je v načelu že gotov

Po pariških vesteh potekajo pogajanja zelo ugodno in gre v glavnem le še za končno redakcijo

Pariz, 8. avgusta. AA. »Intransigeant« piše, da razgovori med evropskimi vladami o podunavskem paktu ugodno napredujejo in da ga bo mogoče res tudi skleniti. List poudarja, da ti diplomatski razgovori zadnje dni zelo živahno potekajo. Posebno aktiven je v tem pogledu francoski poslanik v Rimu Chambrun, ki je imel celo vrsto razgovorov z državnim podtajnikom Suvichem in z zastopniki drugih zainteresiranih držav. Kljub temu ne verjame, da bi že te dni prišlo do rezultata, ki ga ima pred očmi rimski sporazum od 7. januarja t. l., čeprav se razgovori približujejo koncu. Po sodbi lista je sporazum o osnovah načrta pakta že toliko napredoval, da ga je treba le še spraviti na papir, poudariti pa je treba, da so pri mednarodnih pogajanjih ravno vprašanja redakcije in stilizacije najbolj trnjeva.

Nadalje pravi list, da so temeljne smernice podunavskega pakta ostale iste, kakor so bile že objavljene v javnosti. Gre za kolektivni pakt o nenapadanju, pakt o nevmešavanju v notranje zadeve posameznih držav in pakt o medsebojnem konzultiranju. Francija se prizadeva, nadaljuje list, da bi njeni prijatelji pristali na tak sporazum, Italija pa se pogaja z Madžarsko in Avstrijo. Razen tega pakta je v načrtu možnost sklenitve posameznih dogovorov o medsebojni pomoči, ki naj bi dopolnili temeljni pakt. Kakor znano, je Hitler pred kratkim izjavil, da je Nemčija pripravljena podpisati pakt o nenapadanju, nepodpiranju napadalca in konzultiranju, toda vse kaže, da postaja nemška politika zadnje čase v tem pogledu precej rezervirana.

Konferenca treh vel

Sestala se bo sredi avgusta v Parizu, da poskuči vojno med Italijo in Abesinijo

Pariz, 8. avgusta. g. Konferenca zastopnikov treh zapadnoevropskih velesil zaradi Abesinije se bo vršila sredi avgusta.

Ministrski predsednik Laval je sprejel včeraj popoldne angleškega poslanika Clarka in italijanskega poslanika grofa Custozzo. Kakor izjavljajo v oficielnih krogih, se bo konferenca treh velesil, ki so podpisale abesinsko pogodbo iz leta 1906, po dosedanjih načrtih vršila dne 14. ali 15. avgusta v Parizu. Glavni delegati bodo Eden, Laval in baron Aloisi.

Daljši razgovor je imel Laval tudi z grškim poslanikom Politisom, o katerem pravijo, da bo imenovan za petega člana in predsednika italijansko - abesinske arbitražne komisije. Politis, ki je že več let v Parizu grški poslanik in
zunanji minister, je zasto
vilnih zasedanjih Društva
narodnih konferencah t
nem za odličnega pravni

Smrtna nesreč skega ministra

Rim, 8. avgusta, b. N
tovanju v vzhodno Afr
smrtno ponesrečil minis
la Razza. Letalo, s kat
je kmalu po ponovnem
treščilo na zemljo, pri
minister, trije potniki in
sadke.

Voda ograža milijone

Poplave na Kitajskem še vedno besnijo

Peking, 8. avgusta. d. Po došlih vesteh iz pokrajine Šantunga je doslej povodenj poplavila ozemlje, široko 150 km in dolgo 125 km. Ogroženo je življenje in imetje 4 in pol milijona ljudi.

Šanghaj, 8, avgusta. d. Zaradi dolgotrajnega deževja je povodenj poplavila v pokrajini Šansiju štiri predmestja tamošnjega glavnega mesta Taijuena. V dveh predmestjih so utonili skoro vsi prebivalci, le par tucatov se jih je rešilo. Zaradi naraščajoče nevarnosti so v Taijuenu zaposlili vse vojaštvo in policijske čete pri delih za zagraditev obrambnih nasipo
spodnjem toku Rumene
za nadaljnjih 5 m, je po
nasipov ter se je poplava
lju Honana, Hopeja in Š
je izgubilo življenje mno
povzročena nova velika
Hopeju je uničenih 17 va
žin brez strehe. Povoden
v južnem Šantungu dose
nedavno zgrajeni 80 km
nasip, ki je bil zadnja
Kiangsa.

Licitacija za progo Št. Janž — Sevnica

Previdne izjave dr. Spaha o Radikalski zajednici

Sarajevo, 8. avgusta. n. Prometni minister dr. Spaho je danes v svoji vili sprejel novinarje in jim izjavil, da proučuje sedaj probleme svojega resora. Trenutno se trasira proga, ki bo zgrajena proti Foči. V kratkem se bo vršila licitacija za gradnjo železniških prog Varaždin — Koprivnica, Št. Janž — Sevnica ter Bileče — Nikšič. Na dnevnem redu bo tudi vprašanje unske proge, ki pa se šele proučuje. V ostalem je za vzdrževanje in popravila obstoječih prog, ki jih je mnogo v slabem stanju, zagotovljen kredit v znesku 300 milijonov dinarjev.

O organizaciji Jugoslovenske radikalne zajednice, o kateri se toliko piše in govori, minister dr. Spaho ni hotel dati nikake jasne izjave. Na vprašanje, ali se bodo v kratkem pričela zborovanja nove politične formacije, je dejal: Vi veste, da poleti običajno ne prirejamo zborovanj. Za to bo časa dovolj tudi jeseni.

Na pripombo, da so jevtičevci v Sarajevu na svojem zborovanju govorili tudi o njem, je minister dejal: Razumljivo je to, toda dr. Stojadinović je o njih v svojem znanem govoru dovolj lepega povedal.

11. t. m. se bo vršil v Sarajevu sestanek prvakov bivše JMO. Dr. Spaho bo poročal o ustanovitvi Jugoslovenske radikalske zajednice. Na tem sestanku bo padla odločitev o stališču, ki ga bodo napram njej zavzeli muslimanski politiki.

Živahen tujski promet na Jad

Split, 8. avgusta. AA. Po informacijah iz vseh krajev naše riviere je tujski promet zelo živahen. Na Jadran prihajajo tujci posamič in v skupinah iz vseh delov sveta. Pojutrišnjem prispe v Split okrog 200 poljskih turistov, med njimi 50 slušateljev poljskih vseučilišč. Njihovo potovanje je organizirala varšavska agencija »Francopol«.

V Dubrovniku je zelo mnogo odličnih gostov, med njimi slavni kipar Ivan Meštrović, primadona dunajske državne opere Zdenka Zikova, dirigent opere Erih Maerer in drugi. Do poslednjih dni je bil na počitnicah v Kotoru vseuč
znanstvenik dr. Dragotin
na. Ta mesec prideta n
dve večji skupini nizozem
zozemci nameravajo poto
dranske obale od Sušaka
vili bodo tudi izlet na Ce
do preko Beograda vrni
Jugoslaviji bodo ostali tri

V bližnjih dneh bo v S
narodnega instituta za ri
kongresu se bo zbralo 3
arheologov iz vse Evrope.

Odobrene licitacije za gradnjo cest

Beograd, 8. avgusta. AA. Ministrski svet je odobril odlok gradbenega ministra o ofertalni licitaciji za gradnjo drugega dela moderne ceste Zemun—Novi Sad. Delo je prevzelo podjetje Labor iz Beograda kot najugodnejši ponudnik in sicer za 16,976.914 Din z izdelavo betonskega cestišča.

Prav tako je ministrski svet odobril odlok gradbenega ministra o prvi ofertalni licitaciji za gradnjo modernega cestišča na državni cesti Zagreb—Podsused. Delo bo izvršila tvrdka Adolf Ernst Ehrlich iz Zagreba kot najugodnejši ponudnik in sicer za 7,726.129 Din. Rok za izvršitev dela traja 18 mesecev od dneva, ko podjetnik dobi v roke odobritev licitacije.

Naposled je z odlokom gradbenega ministra dovoljena prva ofertalna licitacija za izdelavo modernega cestišča na državni cesti Goljak—Bizek do Podsuseda. Delo je prevzel Ante Novak iz Siska za 735.585 Din kot najugodnejši ponudnik. Rok za izvršitev dela znaša štiri mesece od dneva ko dobi podjetnik v roke odobritev licitacije.

Naš novi poslanik v Turčiji

Beograd, 8. avgusta. p. S posebnim ukazom je bil postavljen na razpoloženje naš poslanik v Ankari dr. Miroslav Janković. Za novega poslanika v turški republiki je bil imenovan naš dosedanji poslanik v Varšavi Branko Lazarević.

Zadušnice za Stjepanom Radićem

Zagreb, 8. avgusta. n. V Zagrebu in po vsej deželi je bilo danes mnogo zadušnic za pokojnega Stjepana Radiča. Vse žalne manifestacije so potekle v miru in redu. Mašo zadušnico v zagrebški katedrali je daroval kanonik dr. Korenič ob veliki asistenci duhovščine. Po maši se je formiral sprevod, ki se je mirno odpravil na pokopališče.

Prof. Serdar umrl

Zagreb, 8. avgusta. n. V Zagrebu je danes po dolgi bolezni umrl direktor moške realne gimnazije in predsednik zagrebške sekcije Jugoslovenskega profesorskega društva prof. Pavel Serdar. Bil je eden izmed najbolj agilnih kulturnih delavcev v Zagrebu. Po svojem značaju je bil vselej liberalen, nacionalen, po prepričanju Jugosloven.

Sprava med Poljsko in Gdanskom

Gdansk, 8. avgusta, b. Popoldne je bila med svobodnim mestom Gdanskim in poljsko vlado sklenjena pogodba, po kateri bo poljska vlada preklicala svoje izredne carinske ukrepe z dne 17. julija gdanska vlada pa razveljavila ukrepe za carine prost uvoz nekaterih vrst blaga iz Nemčije. Pogajanja o ureditvi še nekaterih spornih vprašanj med obema državama se bodo še nadaljevala.

Razorožitvena konferenca še živi

Ženeva, 8. avgusta. n. Predsednik razorožitvene konference Henderson je glede na razvoj mednarodne politične situacije sklenil sklicati predsedništvo konference za 13. september.

Kulturni boj v Nemčiji

Berlin, 8. avgusta. w. Listi poročajo, da je deželni glavar province Hannover izdal podrejenim uradnikom poziv, naj izstopijo iz konfesijonalnih organizacij in pozovejo tudi otroke k izstopu iz mladinskih konfesionelnih organizacij. Kdor se tej odredbi ne bo pokoril, se bo moral odreči nadaljnjemu sodelovanju pri obnovi države.

Iz sodne službe

Beograd, 8. avgusta. p. Na lastno prošnjo je bil premeščen k okrožnemu sodišču v Ljubljani Janko Šprajcer, računovodja pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani.

Prisilni prist letala pri Z

Zagreb, 8. avgusta. n. Z
motorju se je moralo vče
talo, ki oskrbuje promet
grebom in Sušakom spus
Klinča Sela. Potnikom se
pripetilo. Danes je na te
neslo drugo letalo v Zag
so ga popoldne montirali
talo. Jutri bo to letalo
pot proti Sušaku.

Iz finančne k službe

Beograd, 8. avgusta. p
nančne kontrole v Perni
redbo finančnega minist
ritorialnega okrožja glav
nančne kontrole v Drav
ljena oddelku finančne k
bergu.

Nesreča s splaše

Ljub
Zvečer so pripeljali v
posestnika Ivana Kralji
vasi št. 5., rojenega l. 1
na vožnji skozi Ig splaši
podel z zapravljivčka t
obcestni kamen, da si
Prvo pomoč mu je nudil
bevec, ki je tudi telefoni
Ljubljano, da so ga prep

INSERIRAJTE

Posvetovanje rudarjev

V Trbovljah so se zbrali zastopniki slovenskih rudarjev iz vseh revirjev, da se dogovore o skupni akciji proti novemu poslabšanju svojega položaja

Trbovlje, 8. avgusta.

Danes dopoldne se je vršila v dvorani Delavskega doma konferenca zastopnikov rudarskega delavstva iz vseh slovenskih revirjev. Konferenco je vodil načelnik II. rudarske skupine Pliberšek, prisotni pa so bili poleg zastopnikov Delavske zbornice in sreskega načelstva predstavniki vseh treh rudarskih strokovnih zvez in pa obratni zaupniki iz vseh revirjev razen iz Velenja.

Tajnik DZ Uratnik je v izčrpnem poročilu orisal usodne razmere, v katere je v zadnjih letih zašlo rudarsko delavstvo in s njimi vse gospodarsko življenje v rudarskih krajih. Navajal je dolgo vrsto težkih številk, ki jih je deloma že tudi »Jutro« zapisalo v teh dneh, in je opozarjal na odločilno važnost zadržanja državne uprave v teh vprašanjih, saj je 47% vsega premogovnega konzuma v rokah države. Dosedanja praksa v razdeljevanju državnih naročil vzbuja v predstavnikih rudarjev sum, da se hočejo ščititi podjetja, ki so bližja onim, ki so odločilni za razdelitev premogovnih nabav. Nekateri sicer navajajo, da so merodajni za tako gospodarsko politiko nasproti našim rudnikom neki višji nacionalni razlogi, ki se javno ne dajo obravnavati. A kadar so potrebne kakršnekoli žrtve iz javnih razlogov, naj tudi javnost skupno zanje poravnava račune. Obljube, da bodo v naših revirjih reducirano delavstvo prevzeli rudniki na jugu, nihče ni mogel resno vzeti. Pri tem ne maramo naglašati znanega in marsikdaj pretiranega dejstva, da slovenski rudar ne mara na jug, ker tam ne najde zadosti urejenih higienskih in vobče življenskih razmer. Tehtnejše važnosti je dejstvo, da premogovniki na jugu sploh ne potrebujejo novih delavcev.

Delavske strokovne in socialne reprezentance so z neštetimi intervencijami izčrpale vse možnosti, ki jih nudi v takšnih primerih kabinetna politika. Danes so rudarji na tem, da prenesejo svojo akcijo v javnost in da ukrenejo vse, da bi se sklep ministrskega sveta predrugačil in se ohranil vsaj dosedanji položaj. Pri tem bo treba apelirati tudi na vodstvo TPD, da tudi podjetje prevzame delež bremena, ki se ruši rudarjem na rame, s tem, da nakaže delavstvu večjo podporo. Na koncu je tajnik DZ svaril zastopnike rudarjev, da borba ne sme zapasti nikakim političnim ekstremom. Ponovna gladovna stavka v danih razmerah po vsej verjetnosti ne bi mogla privesti do uspeha. Stavil je predlog, naj se izvoli poseben akcijski odbor, v katerem naj lojalno sodelujejo predstavniki vseh skupin.

Načelnik II. skupine Pliberšek je na kratko orisal položaj v revirjih samih in je med drugim poudarjal, da je sedanjega obupnega stanja v dobršni meri kriva tudi TPD, ker ni znala o pravem času zaščititi svojih gospodarskih interesov. Delavci morajo računati s tem, da bo skušala TPD zopet izvesti redukcije osebja in redukcije položajev. Gre predvsem za kopaške kategorije in pa za znižanje delovnih dni. Višina zaslužkov sama je po lanski kolektivni pogodbi do neke mere zajamčena, ker mora sedaj delodajalec, če hoče znižati prejemke, s tri mesečnim rokom odpovedati pogodbe. Vsekakor pa mora rudarsko delavstvo stopiti v akcijo z odločno devizo, da se njegov položaj vsaj poslabšati ne sme, če se izboljšati ne da. A če bi družba napovedane redukcije izvedla do kraja, bo rudarsko delavstvo zašlo v povsem brezupen položaj, saj bomo doživeli, da bo hkratu šest slovenskih rudnikov ustavilo svoje obrate: Leše, Drobni dol in Sv. Križ nič več ne obratujejo, sedaj naj sledijo Kočevje, Kanižarica in Velenje. Izvedba teh redukcij bi pomenila katastrofo za vse zaposleno delavstvo in za vse rudarsko pokojninsko zavarovanje.

Tajnik Zveze rudarjev Arh iz Zagorja je v svojih izvajanjih opozarjal, da je treba za objektivno presojo vprašanja ločiti stremljenja državne gospodarske politike in pa tendence kapitalističnih podjetij. Državna gospodarska politika gre očitno za tem, da se zasebna rudarska industrija počasi demontira. Končnega računa ne bo plačeval samo rudar, pa tudi ne samo prebivalstvo revirjev, temveč vse slovensko gospodarstvo. Zato pa je tudi potrebno, da se akcije za obrambo rudarjev in njihovih pravic udeleži vsa naša javnost brez izjeme.

Po kratki debati, ki so se je udeležili delegatje Štruc iz Trbovelj, Golob in Diazzi iz Hude jame, Križnik iz Trbovelj, Podstudenšek iz Hrastnika, Lešnik iz Hude jame, narodni poslanec Pleskovič in drugi, je bil na koncu soglasno izvoljen akcijski odbor, ki ga tvorijo načelnik II. skupine Pliberšek, tajnik Delavske zbornice Uratnik, narodni poslanec Pleskovič in po en zastopnik Zbornice za TOI, Zveze rudarjev, Narodne strokovne zveze in Jugoslovenske strokovne zveze.

Govorniki so v svojih izvajanjih naglasili, da bo ta akcijski odbor izključni organ v vodstvu borbe in da zastopniki rudarjev odklanjajo vsako akcijo mimo njega. Na koncu je pozdravil delo tovarišev iz glavnih revirjev še delegat Jenko iz Kočevja, ki je sporočil, da so kočevski rudarji, podprti od ostalega prebivalstva, že započeli svojo krajevno akcijo, da pa se obenem pridružujejo tej skupni borbi. Kočevju se bo vršila prihodnje dni podobna anketa.

Nad vse zanimivo razračunavanje

V polemiko o znanih kočevskih dogodkih se je sedaj vmešalo glasilo gospoda dr. Marušiča z vehementnim napadom na senatorja g. Puclja in na njegovo politično delo v kočevskem okraju. To je tem bolj zanimivo, ker je g. Pucelj eden vodilnih članov v družbi, ki izdaja »Glas naroda«. Dr. Marušičev list obtožuje JNS, da je na Kočevskem bila dezinteresirana na utrditvi narodne misli in da se je na vse pretege prizadevala pridobiti Kočevarje za sebe. Očita organizaciji JNS, da je razglašala vse svoje strankarske oglase dvojezično in da so javno bili nabiti po Kočevju razglasi JNS kot »Kundmachungen der JNP«.

Kakor znano, so v JNS organizirani skoro vsi narodni in napredni ljudje na Kočevskem. V kolikor bi se napad na kočevsko JNS nanašal na ogromno večino njenih slovenskih članov, bi bil seveda podla kleveta. Organ g. dr. Marušiča pa očividno misli na vodstvo sreske organizacije JNS kot take. Na čelu organizacije je kakor znano, vse do zadnjega bil senator Pucelj, ki je kot sreski narodni poslanec tudi vodil vso politično akcijo v kočevskem srezu in to na zelo autoritativen način. Gosp. Pucelj je napravil svoječasni volilni dogovor s kočevskimi Nemci in on je bil ves čas nekak autoriziran ekspert za kočevske zadeve, tako na banski upravi v Ljubljani, kakor pri ministrstvih v Beogradu. To se je zlasti očitno pokazalo povodom komasacije občin. Takrat so mnogi slovenski ljudje ostro kritizirali komasacijsko politiko g. ministra Puclja baš z nacionalnega stališča. Pri tej, kakor tudi pri drugih prilikah pa je obveljalo, kar je g. Pucelj odločil. Tudi pri letošnjih skupščinskih volitvah so kočevski Nemci glasovali v sporazumu z g. Pucljem. Mi sicer lojalno menimo, da g. Pucelj nikdar ni imel namena zapostaviti katerikoli važni slovenski interes, vendar moramo ugotoviti, da se je politika proti gotovim političnim kupčijam v kočevskem srezu, v kolikor je šlo za JNS, baš iz vrst same JNS vedno nanašala na postopke in ukrepe predsednika kočevske JNS in narodnega poslanca za kočevski srez g. Puclja.

Tem bolj zanimivo je, da sedaj naknadno g. Puclja javno obsoja list, ki je tudi njegov organ in za katerega ustanovitev se je g. senator Pucelj mnogo potrudil in tudi mnogo žrtvoval. Še na letošnjem občnem zboru organizacije, ki je formalno lastnica »Glasa Naroda«, je bil g. Pucelj izvoljen v vodstvo. Prav posebno pikanten pa postane ta napad, ako pomislimo, da je bil za politiko na Kočevskem v zadnjih letih vsaj enako kakor g. Pucelj merodajen in zato tudi odgovoren g. Marušič kot štiriletni ban. In g. Marušič je faktični šef »Glasa Naroda«.

PARKETI!

ŠPECIALNI SORTIMENT

najlepše odbire hrastovih parketov nudimo po izjemnih cenah, dokler zaloga traja

REMEC - CO

DUPLICA — KAMNIK

Nacionalni šahovski turnir

Ljubljana, 8. avgusta.

V nadaljevanju prekinjenih partij je Jonke izgubil nasproti Šiški, Licul nasproti Matvejevu, Marek pa je premagal Beriča. Remis je bila partija Herbatin— Sikošek. V preostalih prekinjenih partijah stojita Šorli pred zmago proti Longerju, Savič R. pa proti C. Vidmarju. Prekinjeno partijo s Hrenom je M. Vidmar dobil.

Danes se je pričelo IV. kolo. Longer je v lepem ofenzivnem stilu porazil Licula. Šiška je zopet igral izvrstno in je premagal Gabrovška. Carev je z materijalno premočjo gladko premagal Hrena. B. Savič je zaradi neenakih lovcev prisilil Nikoliča, da je dal remis, čeprav je imel ta kmeta več. C. Vidmar je v francoski partiji premagal Mareka, Sikošek pa v zelo dramatični partiji Saviča R. Ostale partije so bile prekinjene. V holandski partiji M. Vidmar—Jonke ima beli nekoliko boljšo pozicijo. Inž. Prek ima nasproti Grenčarskemu lovca za dva kmeta in bo najbrž zmagal. Partija je bila preložena na jutri. Šubarič je dolgo časa imel inicijativo nasproti Šorliju, ki pa je končno napad odbil in celo dobil kmeta. Ob prekinitvi ima Šorli nekoliko boljšo pozicijo. Končnica v partiji Matvejev—Herbatin je zelo težka, ob pravilni igri pa mora biti remis. Preinfalk in Berič sta bila prosta.

Stanje po IV. kolu: A skupina: Šiška 4, M. Vidmar 2 in pol (1), Gabrovšek 2 in pol, inž. Prek 2 (1), Preinfalk 2, Carev 1 in pol, Jonke 1 (1), Nikolič, Savič B. 1, Grenčarski pol (1), Hren 0—B skupina: Sikošek, C. Vidmar 2 in pol (1), Matvejev 2 (1), Longer 1 in pol (1), Marek 1 in pol, Šubarič, Herbatin, Berič 1 (1), Šorli pol (3), Savič R. pol (2), Licul 0.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za petek: Južni vetrovi, še bolj toplo; v 1 ali 2 dneh kratko poslabšanje, toda v nedeljo spet lepo.

Povratek predsednika vlade v Beograd

Beograd, 8. avgusta. AA. Ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović se je vrnil v Beograd davi ob 6.40. Na železniški postaji so ga sprejeli minister brez portfelja Djura Janković ter več funkcijonarjev ministrskega predsedstva in zunanjega ministrstva.

Beležke

O zlorabljanju političnih svoboščin

Dočim je izvestno časopisje do sedaj z vso vnemo zagovarjalo in proslavljalo obljubljeno vrnitev svobode v tisku in na zborih ter zastopalo stališče, da bo nastalo tem večje pomirjenje, čim bolj neovirano se bodo mogla iznašati in zastopati razna politična mišljenja, je isto časopisje v zadnjem času pričelo priobčevati poročila in impresije, ki naj dokazujejo, da se skromne svoboščine, ki so bile do sedaj dane v okviru obstoječih zakonov, nedopustno zlorabljajo. Tako čitamo v »Slovencu«, kako se s strani levičarskih elementov zopet zlorabljajo svoboščine v mračne cilje. V Črni gori se je razvila živahna separatistična akcija z očitno komunističnimi cilji. V srbskem podeželju razvijajo prijatelji profesorja Dragoljuba Jovanoviča živo propagando za agrarni marksizem. Tudi v stranki dr. Mačka se vedno bolj uveljavljajo levičarski krogi, tako da dr. Maček s strahom gleda v bodočnost svoje stranke. Zlasti na deželi je v vrstah pristašev dr. Mačka polno sumljivih elementov, ki prav nič ne izbirajo sredstev, da dosežejo svoje cilje. Razvija se teror od spodaj. Dr. Maček se obdaja vedno bolj z najzaupnejšimi prijatelji, da bi paraliziral akcijo levičarskih elementov, ki so se prikradli v njegovo stranko in jo hočejo spraviti sedaj v skrajno levico.

»Slovenec« je mišljenja, da bo oblast v interesu reda in mira morala posvetiti malo več pozornosti vsem tem destruktivnim elementom. »Slovenčeve« informacije se čitajo, kakor policijsko poročilo. Svoj čas pa, ko smo mi rahlo namignili, da bi moglo veliko oduševljenje za bodoče svoboščine prinesti marsikomu tudi bridka razočaranja, smo se gospodom iz Kopitarjeve ulice zelo zamerili. Sedaj izgleda, da je »Slovenčev« poziv napoved gotovih ukrepov, ki bodo sledili kot uvod v revizijo političnih zakonov.

Madžari v Radikalski zajednici

Novosadski dnevnik »Dan« javlja, da sta se mudila v Senti člana glavnega radikalskega odbora Krsta Miletić in Ranko Trifunović. Imela sta konferenco s predstavniki madžarske manjšine o sodelovanju Madžarov v Radikalski zajednici. Natančnejši pogoji bodo dogovorjeni v Beogradu na sestanku delegatov glavnega odbora in madžarske manjšine.

„Prijatelji dr. Kramerja"

Vets beograjske »Pravde«, da se »prijatelji dr. Kramerja« pogajajo za vstop v Davidovićevo skupino, servirajo sedaj tudi drugi listi, deloma pod senzacionalnimi naslovi. Edini, ki je menda vzel to vest resno, je ljubljanski »Slovenec«, ki je poslal svojega dopisnika k Davidoviću vprašat, če je vse to res. Odgovor je bil negativen. Tudi najskromnejši poznavalec političnih prilik v naši državi je seveda to mogel vedeti, ne da bi kogarkoli vprašal.

V zadnjem času se iz gotovega vira sploh stalno poskušajo lansirati intrige proti posameznim voditeljem jugoslovenskih nacionalistov, ki dokazujejo le to, da njihovo dosedanje rezervirano stališče nekatere kroge prav vznemirja. Po gotovih znakih je soditi, da bodo znani slovenski, hrvatski in srbski nacionalni politični voditelji, ki so do sedaj stali kot opazovalci v ozadju, kmalu stopili iz svoje rezerve.

Obnova „Seljačke Sloge"

Povodom obletnice smrti pokojnega Radića obnavlja svoje delovanje hrvatska seljačka prosvetna in dobrotvorna organizacija »Seljaška sloga«. V njenem organu »Seljački Svet« pozdravlja dr. Maček obnovo organizacije in ji želi najboljšega uspeha pri njenem kulturnem delu. Pri tem pa izjavlja: »Postavljam samo en pogoj: prosvetne in gospodarske organizacije ne smejo oslabiti naše politične borbe. V »Seljaški Slogi« naj vodijo delo mirni možje ter žene in mladina, v političnih organizacijah pa naj bodo na čelu najodločnejši in najpogumnejši«.

Pariški list o namerah predsednika Stojadinovića

Pariški »Journal des Debats« je objavil članek o politični situaciji v Jugoslaviji. V članku pravi, da je Jevtić zagrešil to napako, da je verjel, da so stranke odpravljene, med tem ko so dejansko, dasi nepriznano, obstojale. Članka Albert Mousset pravi, da novi ministrski predsednik drugače gleda na stvari. On raje vodi pregrupiranje, pri tem pa poskuša nevtralizirati partikularizme strank, tako da jih zedinjuje. Dr. Stojadinović namerava izvesti volitve, katerih rezultati bodo nepobitni.

Glede jugoslovenske zunanje politike pravi člankar: Nikoli nisem videl, da bi bili člani Male antante odločnejši v očuvanju edinstvene fronte. Ugotovil sem lahko dalje, da je Mala antanta trdna tudi, kar se tiče restavracije Habsburžanov, in da bo raje izdala najtežje ukrepe, kakor da bi na kaj takega pristata.

Zmaga Vienne v Beogradu

Beograd, 8. avgusta. p. Sinoči je tu gostovala nogometna enajstorica dunajskega kluba Vienna. Dunajčani so igrali proti pomlajenemu teamu BSK. Od starih beograjskih internacionalcev so nastopili trije. Vienna je po tehnično dovršeni igri dosegla zmago v razmerju 2:0 (2:0).

Gospodarstvo

Turistični promet v letošnjem letu

Trgovinski minister dr. Vrbanič je te dni dal zanimivo izjavo o izgledih za letošnjo tujsko - prometno sezono s posebnim ozirom na najnovejše turistične konvencije z inozemstvom. Dejal je, da ima naša država kakor redkokatera druga država vse pogoje, da se razvije v izrazito tujskoprometno deželo. Zato je treba napraviti vse korake, da se izkoristijo prirodni pogoji za razvoj turizma. Naša država je sklenila turistične konvencije z Nemčijo, Češkoslovaško in Poljsko. Konvencija z Nemčijo doslej ni mogla prinesti zaželjenega efekta zaradi težkoč v klirinškem prometu. Sedaj pa je ta ovira odstranjena in je pričakovati, da bodo prišli številni turisti. Pred dnevi smo zaključili tudi turistične konvencije z Avstrijo in Madžarsko in so s tem odstranjene ovire, ki so doslej omejevale prihod Avstrijcev in Madžarov v našo državo.

Po statističnih podatkih odseka za turizem v trgovinskem ministrstvu je bilo v naši državi letos v prvem polletju 394.566 tujcev nasproti 393.418 v lanskem prvem polletju. Zastoj v posetu Avstrijcev, ki je nastopil v juniju, še ni prišel do izraza v številkah za prvo polletje, kajti letos je prišlo v našo državo 25.070 Avstrijcev nasproti 23.217 v lanskem prvem polletju. Povečanje je beležiti tudi pri Madžarih, ki jih je prišlo letos v prvem polletju 6055 (lani 4519), nadalje pri Italijanih, ki jih je bilo 5000 (4735) in pri Nemcih 11.105 (10.722), Čehoslovakov je prišlo 19.191 (20.596), Švicarjev 2909 (2260), Angležev 2433 (2503), Francozov 2537 (2775) in Poljakov 2015 (2545).

Minister dr. Vrbanič je med drugim izjavil, da se je povečal predvsem turistični promet v Primorju, dočim beležijo v nekaterih krajih v Sloveniji izpadek inozemcev nasproti lanskemu letu.

Konferenca zaradi redukcij premogovnih dobav

Kakor znano je pret. teden prodal predlog generalne direkcije državnih železnic, po katerem se zmanjšujejo količine premoga, ki ga bodo smeli v bodoče dobavljati rudniki v dravski banovini železniški upravi, pa se tudi istočasno za preostale količine znižuje cena v občutni meri. Znižanje cen je bilo sklenjeno, kakor doznavamo, že z vzvratno veljavnostjo od 1. aprila t. l., dočim se imajo redukcije dobav izvršiti šele v jesenskih mesecih. Ta ukrep je samo ena etapa procesa, ki se v praksi izvaja sistematično že dolgo vrsto let in ki gre za tem, da udeležbo naših premogovnikov na javnih dobavah vedno bolj eliminira v korist ostalih premogovnih bazenov, predvsem pa srbijanskih privatnih rudnikov.

Ker so dosedanje redukcije od svoječasnih 45% udeležbe na železniških dobavah na 25% po novem razporedu izzvale ne samo neposredno v revijah, marveč v celi dravski banovini globoke potrese v gospodarskem življenju in se je že pred leti zagotavljalo, da se nadaljne redukcije ne bodo vršile, pomeni zadnji ukrep ne samo demantiranje prejšnjih izjav, marveč donaša obenem novo poostritev pri že itak nevzdržnih prilikah v naši premogovni industriji. Zbornica je zato smatrala za potrebno, da prouči položaj, ki je nastal po zadnjih sklepih ministrskega sveta, da bi mogla ukreniti v obrambo naših gospodarskih interesov v okviru svojega delokroga in v sporazumu z zainteresiranimi stanovskimi in strokovnimi organizacijami ter prizadetimi samoupravami in socialnimi potrebne korake. Zato je sklicala konferenco, ki se bo vršila v torek 13 t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornični posvetovalnici. s sledečim dnevnim redom: 1. Razprava o novi ureditvi dobav premoga za državne železnice. 2. Gospodarske posledice politike redukcije dobav premoga. 3. Resolucija.

Gospodarske vesti

= Zaposlenost v Sloveniji. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani objavlja podatke o gibanju članstva v mesecu juliju. Povprečno število zavarovanih delavcev in nameščencev je od junija na julij nekoliko popustilo in sicer od 82.490 v juniju na 82.212 v juliju. V primeri z lanskim letom je bilo v juliju številu zavarovancev za 623 manjše, v primeri z julijem predlanskega leta pa imamo še vedno za 37.880 zavarovanc. več. Padec števila zavarovancev nasproti lanskemu juliju je predvsem posledica izločitve določenih skupin delavcev iz zavar. obveznosti (delavci na račun bednost. fonda). Odstot. bolnikov se je sicer povečal na 2.70% vendar je pri tem za 0.07% manjši nego lani. Povprečna dnevna zavarovana mezda je od junija na julij popustila od 22.46 na 22.19 Din in je bila pri tem za 0.38 Din manjša nego lani in za 0.58 Din manjša nego predlanskim. Skupna dnevna zavarovana mezda, pa je znašala v juliju 1,824.000 Din, t.j. za 45.000 Din manj nega lani.

= Jugoslavija tretji največji producent bakra v Evropi. Inozemski listi prinašajo v zadnjem času poročila o naglem povečanju naše produkcije bakra in pri tem ugotavljajo, da je Jugoslavija postala tretji največji producent bakra v Evropi, ki po produkciji le malo zaostaja za Nemčijo in Španijo. Lani je znašala produkcija bakra v Nemčiji 50.000 ton, v Španiji 48.000 ton, potem pa takoj sledi Jugoslavija, kjer je znašala produkcija 45.000 ton. V produkciji bakra je Jugoslavija dosegla predvojno produkcijo (7000 ton) šele leta 1924. V zadnjih 10 letih pa se je produkcija bakra več nego pošestorila.

= Nadaljevanje gradnje jadranske železnice. Kakor znano, smo pričeli jadransko železnico na Kolor odn. Bar graditi iz Blairovega posojila in je bila iz tega posojila zgrajena proga od Kragujevca preko Kraljevega, Raške do Kosovske Mitrovice, kjer se je spojila z že obstoječo zvezo Kosovska Mitrovica — Skoplje. Lani so pričeli nadaljevati gradnjo te železniške proge, in sicer od Prištine do Peči. Gradnja je bila poverjena francoski družbi Batignol, ki mora po pogodbi dograditi železnico do marca 1936. Proga je dolga 82 km in bo stala 150 milijonov Din. Zemeljska in gradbena dela so že končana, tudi propustni mostovi in tuneli (največji je 1060 m dolg). Tudi postajna poslopja so že zgrajena. Pred meseci so pričeli polagati tračnice, ki so položene že v dolžini 35 km.

= Znižanje diskonta v Franciji. Francoska banka je včeraj ponovno znižala svoj diskont od 3.5 na 3%, s čimer dokumentira pomirjenje, ki je nastopilo glede francoskega franka. V preteklem tednu so, kakor znano, znižale diskontno mero tudi Nizozemska (od 6 na 5%) in Bolgarija (od 7 na 6%). Posamezne države imajo trenutno naslednje diskonte: NewYork 1.5%, Anglija, Belgija 2.0%, Danska, Švedska in Švica 2.5% Francija 3%, Avstrija, Čehoslovaška, Norveška in Rumunija 3.5%, Japonska 3.65%, Nemčija, Finska 4%, Madžarska, Rumunija 4.5%, Jugoslavija, Nizozemska, Portugalska, Španija in Poljska 5%, Bolgarija in Gdansk 6%, Grčija 7%.

= Taksa na objave. Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal pojasnilo o plačevanju takse na majhne objave (lepake), kadar so nalepljeni na javnih krajih. Po tem pojasnilu se majhne objave o preselitvi trgovine, nalepljene na tistem kraju, kjer je bila trgovina poprej in ne povedo ničesar drugega kakor samo to, kam se je trgovina preselila, ne smatrajo kot objave zaradi materijalne koristi in ne spadajo pod tiste, za katere se plača taksa iz točke 1. takšne tarife, ki znaša 10 par. V točki 1 tar. št. 8 taksne tarife so mišljene tiste napisane majhne objave, ki jih lepijo ali pričvrščajo na oknih, zidovih, vratih ali katerih drugih delih poslopja in imajo samo začasni značaj. Za takšne objave se plača taksa 10 par. Po točki 2. tar. št. 8 taksne tarife se plača taksa za napisane in naslikane objave, ki jih razobešajo na raznih krajih ali so pa izdelane na zidovih, ograjah, tramvajih itd. ter imajo stalen značaj. Ta taksa znaša 40 do 150 Din.

Borze

8. avgusta

Na ljubljanski borzi so se okrepili Berlin, Bruselj, London, NewYork, Pariz in Trst. Drugo neizpremenjeno. V privatnem kliringu so avstrijski šilingi dalje oslabeli na 8.45 — 8.55. V zagrebškem privatnem kliringu so se šilingi trgovali po 8.39, grški boni po 33.75, angleški funti po 233.39, a španske pezete pa so se ponujale po 5.60. Na zagrebškem efektnem tržišču je notirala Vojna škoda nekoliko čvrsteje. Zaključkov ni bilo. 6% begluške so se zaključile po 63.50, PAB pa po 228 in 229.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2946.02 — 2960.62, Berlin 1752.77 — 1766.65, Bruselj 734.54 — 739.60 Curih 1424.22 — 1431.29, London 215.41 — 217.45, NewYork 4317.16 — 4353.47, Pariz 288.18 — 289.62, Praga 180.76 — 181.86, Trst 356.63 — 359.72.

Curih. Beograd 7, Pariz 20.2375, London 15.1650, Newyork 305.6250, Bruselj 51.60, Milan 25.0875, Madrid 41.95, Amsterdam 206.80, Berlin 123.30, Dunaj 58.50, Stoholm 78.20, Oslo 76.20, Kobenhaven 67.70.

Efekti

Zagreb. Vojna škoda 368.50—370, avg., sept., okt. 369—370, 7% investicijsko 80-81 4% agrarne 46—50, 7% Blair 69—70, 8% Blair 78.50—79, 6% begluške 63.25—63.50, PAB 227.50—230, Šečerana Osijek 120 bl., Trbovlje 90—100, Isis 40 bl.

Beograd. Vojna škoda 370—371 (369.50—370), avgust (369.50). 7% investicijsko (80.75—81), 7% stabil. 80—81.50, 6% begl. 65.50—66 (65.85), 7% Blair 77 den. 7% posojilo DHB 75 den., Narodna 5800—5900, BPB 232—233 (227.50—231).

Blagovna tržišča

ŽITO.

+ Chicago, 8. avgusta. Začetni tečaji: pšenica: za sept. 90.875, za dec. 92.625, za maj 94; koruza: za sept. 75.75, za dec. 69.625, za maj 70.75.

+ Budimpeštanska terminska borza (8. t. m.). Pšenica: za okt. 15.96—15.98; koruza: za avg. 15.10—15.15.

BOMBAŽ.

+ Liverpool (7. t. m.). Tendenca stalna. Zaključni tečaji: za okt. 6.13 (prejšnji dan 6.15), za dec. 5.98 (6.00).

+

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš srčno ljubljeni oče, stari oče, brat in stric, gospod

FRAN NOVOSELC

posestnik in bivši trgovec

danes po dolgotrajni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v soboto, dne 10. avgusta ob 8. uri dopoldne na farno pokopališče v Št. Jerneju.

Dragega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

Št. Jernej, dne 8. avgusta 1935.

FRANJA PODOBNIK, hči, in JOŽE PODOBNIK, vnuk.

Spomenica mornarjev

Naši mornarji so brez socialne zaščite — Službeni pogoji po ediktu Marije Terezije iz leta 1774.

Zagreb, 8. avgusta

Zagrebška Delavska zbornica, Zveza delavcev trgovske mornarice, Klub pomorskih strojnikov in Klub pomorskih kapetanov na Sušaku so poslali prometnemu ministrstvu obširno spomenico, ki zahteva, naj se zakoni socialne zaščite raztegnejo tudi na mornarje.

Naši mornarji so namreč brez vsake socialne zaščite in veljajo za njih službene odnošaje še vedno določila edikta cesarice Marije od 24. aprila 1774. Od tedaj je bilo že toliko velikih izpremem, razne revolucije so pretresle svet, jugoslovenski narod se je osvobodil in si ustvaril lastno pomorsko državo, mednarodne konvencije o socialni zaščiti so postale obvezne, za naše mornarje pa velja še vedno samo to, kar je veljalo pred 160 leti. Tudi življenje na morju se je razvilo od skromnih jadrnic do najmodernejših parnikov, a ves ta napredek ni imel nobenega vpliva na službene odnošaje uslužbencev na ladjah. Spomenica naglaša, da ne uživajo naši mornarji prav nobene socialne zaščite in da jim preti še vedno nevarnost vseh drakoničnih in starinskih odredb starega edikta. Lastniki brodov še vedno lahko brez pravega povoda odslovijo mornarja ter ga izkrcajo v najbližjem pristanišču. Mornar se lahko pritoži pri pristaniški oblasti, a kaj mu pomaga, ko zanj veljajo ista določila kakor za vse druge delavce in uslužbence. Plače, delovni čas in vsi drugi pogoji dela so prepuščeni volji lastnikov ladij in ne more nihče kontrolirati pogodb, ki jih sklene brodolastnik z najetimi mornarji.

Zakon o zaščiti delavcev, zakon o obrti, zakon o inspekciji dela in vsa druga določila socialne zaščite ne veljajo za naše mornarje. Ta pomanklivost je bila nekoliko ublažena s kolektivno pogodbo, ki je bila nekdaj sklenjena med organizacijo mornarjev in brodolastniki, a kaj pomaga, ko pa je ta pogodba izgubila svojo veljavo že leta 1922 in so jo potem začasno podaljšali le nekateri uvidevnejši brodolastniki. Prej navedene organizacije mornarjev so že mnogokrat rotile merodajne činitelje, naj uvedejo obveznost kolektivnih pogodb ter razširijo vso, v naši državi veljavno socialno zaščito tudi na mornarje. Bilo je že mnogo konferenc in posredovanj, do enotne ureditve pa še vedno ni prišlo.

Treba bi bilo uvesti mnogo točnih določil. najvažnejša pa so ona, ki se tičejo kvalifikacij in števila posadk raznih brodov ter minimuma zaslužkov in dela. Organizacije mornarjev so s pomočjo delavskih zbornic pripravile vse načrte in spomenica sedaj zahteva, naj se ti načrti čimprej odobrijo in uzakonijo

Mladina v znamenju slovanske vzajemnosti

Ljubljana, 8. avgusta.

Praktično slovansko vzajemnost je jel izvajati slovanski zdravniški naraščaj. Določeno število bolgarskih, češkoslovaških, in poljskih medicincev zadnjih letnikov prakticira na naših klinikah in v naših bolnicah, enako število naših jugoslovenskih medicincev pa je istočasno na staži v klinikah in v bolnicah na Češkoslovaškem, v Bolgariji in na Poljskem. Bodočim slovanskim zdravnikom je tako dana prilika, da ne le strokovno izpopolnijo svoje znanje, marveč se obenem tudi seznanijo z žitjem in bitjem dotičnega slovanskega naroda in tako prodro v njegovo duševnost.

V naši ljubljanski bolnici že nekaj tednov prakticirajo trije bolgarski medicinci, dva Čeha in dve Poljakinji, dočim sta dva bolgarska medicinca na praksi v bolnici za duševne bolezni na Studencu.

Tem slovanskim stažistom so v sredo zvečer priredile v hotelu »Bellevue« ljubljanske slovanske organizacije pozdravni večer, ki se ga je udeležilo lepo število ljubljanskih zdravnikov. Večeru je prisostvoval tudi zastopnik češkoslovaškega konzulata g. sekretar Martinek.

Slovanske goste je pozdravil v lepem govoru in v imenu JČ Lige njen predsednik dr. Egon Staré, v imenu Društva prijateljev poljskega naroda dr. Fran Stelé, v imenu JB Lige pa njen predsednik Rasto Pustoslemšek, ki je v svojem govoru zlasti poudarjal, da so slovanski medicinci kot prvi jeli praktično izvajati slovansko vzajemnost, ravnajoč se po navodilih, sprejetih na I. vseslovanskem zdravniškem kongresu l. 1910. v Sofiji, torej pred četrtstoletja.

Govorili so še insp. Pavle Avramović za zdravstveni oddelek banske uprave, predsednik dr. Alija Košir za Zdravniško zbornico predsednik dr. Meršol za Društvo slov. zdravnikov in dr. Kallay za Društvo slov. zobozdravnikov. Za pozdrave, bratski sprejem in izkazano gostoljubje so se zahvalili za Bolggare med. Minčev, za Čehoslovake med. Bradač, za Poljake pa medicinka Dziabówna. Vsi so v svojih govorih naglašali, da jim ostane bivanje v Ljubljani in v Jugoslaviji v neizbrisnem spominu in da bodo, ko se vrnejo v domovino, prepričani glasniki slovanske vzajemnosti.

Pred učiteljskim kongresom v Sarajevu

Ljubljana, 8. avgusta.

Vseh deset banovinskih skupščin jugoslovenskega učiteljstva je poteklo v lepem redu in to je dokaz, da so razmere v JUU na poti ozdravljenja. Glavna skupščina učiteljstva pa bo letos v Sarajevu. Pričela se bo 21. t. m. s sejo glavnega odbora in bo trajala do 24 .t. m. Vodil jo bo predsednik JUU Ivan Dimnik. Med drugimi bo predaval Dušan Prica, urednik »Narodne Prosvete o reformi učiteljske izobrazbe in učiteljskega praktičnega izpita. JUU, ki predstavlja 18.000 organiziranih učiteljev, zahteva reformo učiteljskega naraščaja po modernih načelih. O načinu reforme se je razpravljalo na banovinskih skupščinah in na državni skupščini se bodo vpoštevali vsi utemeljeni zahtevki. Na dnevnem redu sarajevske skupščine so poleg poročil o delu glavnega odbora obračuna in proračuna še: nova pravila, poslovnik za skupščine in zborovanja JUU, poslovnik častnega razsodišča, pravilnik socialnega fonda Viteškega kralja, pravila Učiteljske samopomoči in kreditne zadruge JUU.

Učiteljstvo sarajevske sekcije se raduje, da bo skupščina v njegovem središču. Prav tako pa se vsepovsod prijavlja organizirano članstvo, ki želi spoznati Sarajevo, kjer se stekata zapad in vzhod. Zaprošeno je za četrtinsko voznino in za dovoljenje povratka preko Dubrovnika in Splita. Pripravljalni odbor v Sarajevu se trudi, da bodo številni gostje dobro oskrbljeni. Gostje bodo v času skupščine in po njej ogledali razne sarajevske in okoliške zanimivosti.

Izgledi letošnje vinske letine

Pišece, 8. avgusta.

Ko sem čital članek iz Ptuja v »Jutru«: kako sijajno so se obrasli vinogradi po letošnjem hudem mrazu 2. in 3. maja, da so polni grozdja in obetajo v jeseni bogato trgatev, torej vina v izobilju, sem si kot star in izkušen vinogradnik mislil dvoje: ali tisto treje sploh ni pozebilo, ali pa v marcu še ni odgnalo, da mu mraz ni mogel škodovati. Kaj druzega po prirodnih zakonih ni mogoče. Spominjam se leta 1913, ko je v Posavju mraz od 12. na 13. aprila uničil vse naše vinograde. Mladike so bile za prst dolge. Bila je takrat prav topla in rana pomlad. Prišedšemu koj po mrazu v Maribor so mi Mariborčani trdili, da mraz po njihovih vinogradih ni napravil nobene škode, ker trs še ni odgnal. Letos pa je bila bolj pozna pomlad. Mladike trsja tudi niso bile dosti večje od leta 1913. In potem je lahko mogoče zaradi bolj severne lege, da trsje v okolici Ptuja še ni bilo odgnalo v takšni meri, da bi mu bil mraz občutno škodoval; saj pretežna večina glavnih oči je morala ostati intaktna, sicer se ne bi bilo trsje obložilo z grozdjem. Tudi pri nas v Pišecah se je trsje 1913 obraslo. Mladja je bilo dosti, nastavek pa redek v malih grozdih z drobnimi jagodami. Trgatev v vsakem pogledu slaba. Tako je po vsakem hudem mrazu. Tako je i letos pri nas po vseh vinogradih, ki jih je mraz 2. in 3. maja uničil. Trsje se je sicer lepo obraslo. Mladja je dosti, grozdja pa prav malo. In takšna bo tudi trgatev.

Tako porazno toča 18. maja ni gospodarila. Vinogradi, ki jih je prva rahla, drobna toča tudi pobelila, so ostali skoraj do cela nepoškodovani, tako da se toča nič ne pozna, dočim so drugi, dostikrat v neposredni bližini, ki jih je dosegla še debela toča z vetrom, zbiti od 50—80%. Vinogradi, ki jih je zadel mraz in za njim toča, so pa še slabši Le ozek pas je tukaj, kjer so vinogradi ostali intaktni in ti obetajo vsepovsod tam, kjer so racijonalno oskrbovani, normalno trgatev. Mogoče tudi, da bo kateri teh srečnih vinogradnikov nabral par hektolitrov več kakor po navadi. Iz tega sledi, da ni izgledov, da bo v jeseni vina kakor vode, ampak še normalne trgatve ne bo. Trsnih bolezni ravno ni. Toda kje smo še? Kaj še vse lahko pride, da grozdje pokvari ali uniči! —

Pripomniti moram, da na razvoj grozdja zdaj slabo upliva letošnja strašna suša: kajti od 13. maja pa do danes nismo imeli izdatnega deža. Samo v juniju je enkrat precej namočilo. Grozdje je zaradi suše ostalo drobno, visi kakor velo po trsju in počasi zori — lani prve rdeče jagode na portugalki 16. julija, letos 28. julija — trsju pa se je že na tanki kameniti zemlji začelo listje sušiti. Zato bi bil izdaten dež, ki bi polagoma napojil našo zemljo, tudi za vinograde nadvse koristen. Grozdje bi se spolnilo in bi normalno zorilo. H koncu to: res letos okrog Pišec ne bo bogve koliko vina, ampak izvrstna kapljica utegne zrasti, ako mu bo vreme nadalje tako streglo kakor dosedaj in dodalo izdatnega deža. Pridelati utegnemo letnik 1834 letos namesto lani ob stoletnici.

Pri križu na škrlatici

Jesenice, 6. avgusta.

V nedeljo je bila na vrhu Škrlatice slovesna blagoslovitev križa, katerega je TK Skala na Jesenicah postavil v spomin pokojnim planincem, ki so pustili svoje mlado življenje na naših gorah. V soboto popoldne in zvečer so prihajale v Aljažev dom goste množice turistov, ki so v prostornem domu s težavo dobili prenočišča. Slabo vreme je marsikoga odvrnilo, ni pa motilo večine planincev, ki so bili pripravljeni na vse. Proti večeru so se nekateri podali v pečine, da natrgajo planinskega cvetja za venec, katerega so naslednje jutro nesli na vrh v počastitev pokojnih tovarišev in ga privezali na križ

V nedeljo zjutraj ob 4. je škof g. dr. Gregorij Rožman v Aljaževi kapeli daroval sv. mašo. Po molitvah za pokojne pa so člani jeseniške »Save« ubrano zapeli nekaj žalostink, nakar je krenilo okrog 150 turistov s škofom na čelu proti vrhu škrlatice, ki je bila skoraj ves dan zavita v sivo meglo. Vremenski preroki, ki so napovedali dež, so se urezali, kajti padla ni niti kapljica, čeravno so bili ponekod tudi nalivi. Okoli 11. ure je prispela karavana na vrh. Predsednik jeseniške »Skale« je v lepem govoru pozdravil zbrane planince in naprosil g. škofa, da blagoslovi križ. Po blagoslovitvi se je g. škof v lepem govoru spomnil pokojnih tovarišev, nato so sledili govori zastopnikov društev, a slovesnost so zaključili jeseniški pevci s krasnimi žalostinkami.

S tem je minila pomembna svečanost na enem najbolj veličastnih vrhov Julijskih Alp. Prisostvovali so ji tudi trije častniki 1. planinskega pešpolka, ki baš sedaj tabori na Rudnem polju, nadalje planinci iz raznih delov dravske banovine, prav posebno pa so bile močno zastopane Jesenice, Ljubljana in Celje. Turisti so se vračali mimo Aljaževega doma v dolino, močna skupina pa je šla preko divjih Dolomitov v Kranjsko goro.

Gornji grad si je ustvaril kopališče

Gornji grad, 1. avgusta.

Letno kopališče tujsko — prometnega društva v Gornjem gradu smo odprli v nedeljo. Ob 9. je domači župnik g. Šlander Maks blagoslovil zgradbo, popoldne pa je bilo kopališče izročeno javnosti. Dolgoletna želja domačinov se je izpolnila, podan je eden glavnih pogojev za boljši razvoj tujskega prometa. Glavno zaslugo ima požrtvovalni društveni predsednik šolski upravitelj g. Tratnik Jožef. Lično kopališče stoji na izredno ugodni točki ob graščinskem jezu na desnem bregu Drete in ima solnce ves dan. Kabin je 33, ki so zelo praktično urejene. Na strehi je pripravljeno solnčno kopališče. Bazen sam se bo postopno še izboljšal, čim bodo nadaljna potrebna denarna sredstva na razpolago. Tesarska dela na kopališču je izvršil Remše Franc, mizarska dela Tratnik Anton, oba zaslužita za solidno delo pohvalo. Kopališče je stalo okrog 25.000 Din. K proračunanemu znesku so prispevali primerne zneske domača občina, kr. banska uprava, grajščinska uprava ljubljanske škofije in zasebniki, za kar bodi izrečena iskrena hvala. Seveda vsi stroški zgraditve še niso plačani in apelira društvo na imenovane činitelje, da ohranijo društvu naklonjenost in prihodnjo leto priskočijo spet na pomoč s primernimi prispevki. Naše domačine, ki imajo gozdove, pa prosi društvo, da prispevajo les, ker je dobavitelj gradbenega materijala pripravljen sprejeti na mesto gotovine tudi les. Po slovesni otvoritvi se je vršila v kopališču prijetna zabava, svirala je domača gasilska godba. Na prostoru se je zbralo mnogo domačinov in letoviščarjev, ki bodo glas o našem ugodnem letoviščarskem kraju ponesli preko meja Slovenije, da bo Gornji grad prihodnje leto še bolje obiskan.

Nadškof zagrebški g. dr. Bauer Ante je v torek 30. ' m. obiskal nadškofa Jegliča Antona z večjim spremstvom, prišel je tudi ljubljanski škof dr. Rožman. Ugledni gospodje so ostali preko poldneva v gosteh in so se popoldne vrnili proti Kamniku.

Praznik jugoslovenskih Slovakov

Bački Petrovec, 7. avgusta.

Slovaška manjšina v Jugoslaviji, ki šteje okrog 70.000 duš in živi že blizu 150 let na področju Bačke, Banata in Srema, ima v svojem življenju vsako leto pomembne praznike. To so slovaške narodne svečanosti, ki se od osvobojenja naprej prirejajo vsako leto v Bačkem Petrovcu, kulturnem in nacionalnem središču jugoslovenskih Slovakov, po vzoru slovaških narodnih svečanosti v Turčijanskem Sv. Martinu v češkoslovaški republiki. V Bačkem Petrovcu delujejo Matica slovaška, slovaška realna gimnazija in in slovaška tiskarna, ki tiska tednik »Narodna jednota« in razne knjige in publikacije. Bački Petrovec je tudi sedež slovaške evangelistične škofije.

Letošnje narodne svečanosti jugoslovenskih Slovakov bodo prirejene 10., 11. in 12. t.m. Posvečene bodo 40. obletnici prihoda pokojnega dr. Miloša Krne, voditelja slovaške narodne manjšine , v Novi Sad in 30 letnice izvolitve sedanjega češkoslovaškega ministra za poljedelstvo dr. Milana Hodže v parlament v Budimpešti z glasovi Srbov in Slovakov. Pri teh volitvah leta 1905. so bili položeni temelji politične vzajemnosti Srbov in Slovakov v Vojvodini. Proslavi teh dveh jubilejev bo posvečena tudi slavnostna seja Matice slovaške v Jugoslaviji, ki se bo vršila v nedeljo 11. t.m. dopoldne v slavnostni dvorani slovaške gimnazije pod predsedništvom dr. Jana Bulika. V znamenju 30-letnega dela Srbov in Slovakov bosta govorila na slavnostni seji v imenu Srbov bivši narodni poslanec iz Novega Sada, Mita Djordjević, v imenu Slovakov pa Jan Čajak, slovvaški pisatelj iz Bačkega Petrovca.

Na programu letošnjih slavnosti so tudi občni zbor Matice slovaške v Jugoslaviji, seja njene šolske sekcije, občni zbor združenja češkoslovaških akademikov, sokolske in sportne prireditve in dve gledališki predstavi. Na občnem zboru Matice slovaške in na seji njene šolske sekcije bodo razpravljali o vseh važnih vprašanjih iz nacionalnega, kulturnega in prosvetnega življenja Slovakov v Jugoslaviji. Slavnosti se bodo udeležili poleg velikega števila Slovakov iz vseh slovaških občin v Jugoslaviji tudi mnogi delegati. Kakor vsako leto bodo tudi letos na proslavi delegati češkoslovaškega poslaništva v Beogradu in Matice slovaške iz Turčijanskega Sv. Martina. Prisotna bo tudi rodbina pokojnega dr. Miloša Krne iz Prage. Slavnostni dnevi bodo tudi letos predstavljali iskreno manifestacijo češkoslovaško-jugoslovenske vzajemnosti in bratstva.

Zagorski revir in redukcije

Zagorje 8. avgusta.

Vse prebivalstvo v revirjih je v upravičeni skrbi za obstanek. Ker je »Delavska politika« prinesla v soboto vznemirjajočo in neresnično novico, da se ustavi tudi zagorski rudnik, je umljivo, da je bilo vse prebivalstvo razburjeno. Kakor smo poučeni, na ustavitev obratovanja v Zagorju družba ne misli, posebno pa zdaj ne, ko so ogenj v kotredeškem rovu popolnoma pogasili in bodo pričeli s pridobitvijo najlepšega premoga. Tudi velika pripravljalna dela, ki jih izvršuje tvrdka Dukič v kotredeškem rovu, nam dajejo upanja, da se bo produkcija povečala Pač pa je nevarnost, kakor poroča »Delavska politika«, da družba zniža že zdaj skrajno nizke zaslužke rudarjev in odpusti nekaj starejših kopačev, ker je baje stalež teh previsok.

Vso to jee bil povod, da so se spet vse strokovne organizacije združile, da očuvajo delavske pravice. Zato se je vršil v ponedeljek na Lokah shod rudarjev, na katerem je poročal načelnik II. rudarske skupine g. Pliberšek iz Trbovelj. Delavstvo mora pripraviti skupno obrambo proti načrtom kapitala. Zborovalci so odobrili smernice in predloge, za konferenco v Trbovljah Želeti je le da »Delavska politika« opusti načrte, ki jih servira rudarjem, kako bi rudarji hitro rešili rudarsko krizo in pri tem napada drugo časopisje (»Jutro«), akoravno je dokazano z raznimi članki, da se je za rudarske težnje veliko pisalo. Več resnosti v teh časih!

Veliko revščino in strahu preživljajo reducirani in brezposleni rudarji katerim (okrog 50) je družba sodno odpovedovala stanovanje. V Zagorju zdaj ni dobiti zasebnih stanovanj, a jih brezposleni sploh tudi niso zmožni plačevati. Ker dnevno oblegajo občino, je ta zaprosila rudniško ravnatelj stvo, da odstopi proti odškodnini večje stanovanje zanje, a družba je odgovorila negativno. Ker ima rudnik dovolj stanovanj za svoje delavstvo, bi bila dolžnost, da bi jih še obdržala, da ne gredo na cesto, saj jih je ona odpustila iz službe.

Anžur & Bradeško, vlomilca v samoti

Ljubljana, 8. avgusta

Po unanjarskih hribih od Device Marije v Polju tja proti Litiji se po samotnih naseljih zadnji čas dogajajo vlomi. Način vlomov kaže na gotovega zločinca, ki je splošno nevaren tuji imovini. Pred tedni je Jože Anžur zapustil zapore, ko je presedel 1 leto in 6 mesecev robije zaradi raznih večjih vlomov. Čim se je pojavil v vevški in bližnji okolici, že so ljudje javljali razne tatvine, ki jih je osumljen Jože Anžur, brat lani iz ljubljanskih zaporov pobeglega Antona, ki je naposled doma bil na begu ustreljen od orožnikov.

Na Dolgem brdu, občina Trebelje-vo pri Litiji, je bilo ponoči vlomljeno pri posestniku Janezu Levičniku. Na delu sta bila najmanj dva vlomilca, ki sta odnesla čeden plen, namreč 10 kg svinjske masti, svinjski želodec, pleče, srebrno moško uro in druge drobnarije, kakor tudi 950 Din gotovine. Za vlomilcema je izginila vsaka sled. Vedo pa, da se Jože Anžur skriva po tamošnjih gozdovih in je postal pravi strah prebivalstva. Anžur ima pri gotovih sumljivih ljudeh zavetje, zato ga je za enkrat težko prijeti. Anžurju dela najbrž družbo znani vlomilec Jože Bradeško, ki je nedavno pobegnil iz zaporov.

Nevaren požar

Ptuj, 8. avgusta

V sredo zjutraj ob 1. je nastal ogenj v hiši nedoletnih otrok Marije, Franca in Maksa Skribe v Strazgojncih. V hiši je stanoval najemnik Kopušar Karl, trgovec. Domaći so bili vsi v trdnem spanju in je prva opazila ogenj služkinja Neža, ki je zbudila vse domače in poklicala sosede na pomoč. Kopusarju je zgorelo vso specerijsko blago s trgovskim inventarjem vred in trpi 28.000 Din ,dočim znaša celotna škoda na zgorelem poslopju nad 50.000 Din. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Šikol. Ogenj je nastal zaradi slabega dimnika, ob katerem se je vnel tram. Dekla Neža je že več dni vohala smrad po dimu, vendar na to ni polagala posebne važnosti. Vsekakor je v tramu že več dni tlelo, vendar preteče nesreče niso pravočasno opazili.

Nova arheološka odkritja

Skoplje, 5. avgusta

Kakor je »Jutro« že poročalo, se je naš slavni arheolog, beograjski vseučiliščni profesor dr. Nikola Vulić ustavil 5 km zapadno od Skoplja, prepričan, da bo tam lahko v kratkem času odkril še marsikatere zanimivosti starega rimskega mesta in tako pomnožil svojo bogato arheološko žetev v teh krajih. Pod njegovim vodstvom razkopava že nekaj dni 20 delavcev iz Vargovca precej obširno področje, kjer je bilo po mnenju učenjaka pomebno gledališče.

Odkopali so že 1.20 m debel zid, potem pa so naleteli na ostanke zidu, ki se vije od prvega zidu v obliki polkroga. Ta najdba je potrdila Vulićevo domnevo. Zaokroženo zidovje prdestavlja po njegovem mnenju oderski del starorimskega gledališča. Odkopali so tudi majhen steber iz marmorja, ki ima lepe, dobro ohranjene okraske. Zidovi in vse drugo, kar so že na tem področju izkopali, pa je močno poškodovano, iz česar se da sklepati, da je bila stara naselbina nekajkrat žrtev elementarnih nesreč in sovražnih napadov. Prof. dr. Vulić je prepričan, da je bilo staro Skoplje uničeno leta 518. pri velikem potresu v Makedoniji.

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

prirodne **Franz Josefove** grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Dva pesnika z Jadrana

Ante Cettineo. avtor pesniške zbirke »Laste nad uvalom«, ki je izšla v okusni izdaji pri splitski »Korablji«, je izdal doslej že tri lirične knjige. S četrto je samo izpopolnil in ponekod jačje poudaril že znane poteze svojega pesniškega obličja. Cettineova lirika ne vzbuja takoj pozornosti ne po oblikovnem novotarstvu ne po izredni invencioznosti, metaforičnem bogastvu ali idejni globini. Njegovo pesniško izživljanje se giblje na mejah simbolizma in ekspresionizma. V tem okviru doseza pesnik kdaj pa kdaj močno osebne in umetniško prepričevalne izraze. Verzi so mu muzikalični in kažejo lepo kulturo pesniškega jezika. Za iskrečimi se sledovi pesnikovega temperamenta in za značilno barvitostjo njegovih poetično — muzikalnih slik slutimo vpliv romanskih, zlasti italijanskih sodobnih pesnikov, ki imajo v Cettineu prizadevnega prevajalca.

Zbirka »Laste nad uvalom« obstoji večidel iz kratkih pesmi, ki so po dolgih verzih in ritmičnih značilnostih najbliže ekspresionističnemu pesniškemu stilu. Samo uvodna pesem »Molitva za moju uvalu« je daljša in vezana z rimami; le-te ponekod utesnjujejo psalmski ritem pesnikove molitve, z druge strani pa s svojo strožjo formo samo dvigajo učinek. Iz pesmi govori vidoviti panteizem Cettineovega doživljenja prirode, v blagorodnem lesku in blesku te pesmi so zgoščene vse pesniške oblike avtorja »Last nad uvalom.« Čeprav je med ostalimi pesmimi marsikakšen bleščeč utrinek, se v mnogih kratkih, nerimanih pesmih svetla kaplja pesniškega občutja prenaglo razbija. Na zgovornih besedah ostaje samo lahna rosa. To, kar je pesnik hotel povedati, zastane na pol poti: utrga se kakor naglo prekinjen akord.

Cettineo opeva v glavnem morje in njegovo obrežje, šepetanje valov, igro svetlobe in vode, letanje ptic in odseve oblakov, sploh vso tisto igrivo razpoloženje v primorski prirodi, ki jo doživlja s širokim življenskim občutjem mediteranskega človeka, Cettineova erotika je polna simbolične igre. Je samo eden izmed izrazov pesnikove življenjske polnosti in neskaljenega občutja prirode. Racionalnost je v hiši te poezije zadnja dekla, kihodi nekje zadaj potihoma in plaho, da ne moti harmonije življenjske opojnosti — tolikanj značilne za Cettineovo vedro, pristno južnjaško liriko.

Lirika Vinka Nikolića «Proljetna svitanja« je mnogo konkretnejša in racionalnejša od Cettineove. Nikolić je začetnik, ki v imaginarnem svetu svojega pesniškega doživljanja trga šele prvi sad in se mu zato prav često izmakne iz nevajenih rok. V primeri s starejšim Cettineom je ta mladi lirik z našega Jadrana bližji pesniškemu realizmu. Je primitivnejši v izražanju občutij, a neposrednejši v odnosu do prirode in življenja. Medtem ko bi Cettinea laže uvrstili med auditativne pesnike, ki imajo tenak posluh za muzikalnost besedi, spada Nikolić med vizuelne, ki jim je bližje slikarska forma. Nikolić je pesnik Šibenika ,in v njegovih verzih živi v spoznatnih potezah pesnikovo rodno okolje: včasi mu verzi zadiše po zemlji in po vročem dihu resničnih ljudi. Zato ima za razliko od aristokratskih, vase pogreznjenih simbolistov krepak čut za življensko in socialno stvarnost, čeprav ne piše »socialne literature«. Nikolić si bo nedvomno pridobil še večjo pesniško kulturo, ki je nujna izpopolnitev talenta.

Dobršen del Nikolićeve poezije je spisan v šibeniškem narečju v žuboreči govorici, ki je pesniku nedvomno intimnejša od književnega jezika. Samo tenkočuten poznavalec narečja in genia loci bi mogel presoditi življenjsko pristnost teh dialektično spisanih pesniških podob, ki bi morale imeti, prav kakor šibeniško vino, barvo in vonj domače zemlje in ognjevitost solnca. Vnjih bi imelo odsevati življenjsko občutje človeka, ki je v te glasovne sposobnosti položil svojo dušo, da se združi s soljo morske vode, z vonjem rib, s šumom valov in vetra, z vsem, kar je skozi siva stoletja vplivalo na ritem in barvo ljudske govorice.

—o.

Domače vesti

❊ **Obisk uglednega španskega aviatika.** Pred nekaj dnevi je prispel v našo državo s svojim lastnim letalom španski aviatik Carlos Coll Baurier, inženjer iz Barcelona. Sam je krenil na pot iz katalonske prestolnice ter je preko Madrida, Pariza, Londona in Berlina prispel v Varšavo, od tam pa preko Prage in Budimpešte v Beograd. Med letom v Zagreb je imel defekt in je moral za dalje časa pristati blizu Broda. Ta pristanek je bil sicer naporen, dal pa mu je priliko, da je spoznal naše ljudstvo. Ko je prispel v Zagreb, je bil ugledni gost poln hvale o gostoljubnosti naših ljudi. Domov se vrača preko Benetk in Rima.

❊ **Britanska sredozemska mornarica** bo tudi letos za nekaj tednov obiskala naš Jadran. Njen obisk se je letos zakasnil, ker je sodelovala pri slavnostih vse britanske mornarice ob 25 letnici vladanja angleškega kralja. V naših vodah so bile tedaj samo tri edinice sredozemskega brodovja. Sredi septembra bo prispela v naše vode vsa sredozemska mornarica ter bodo njene ladje usidrane v Boki, Dubrovniku, Korčuli, Makarski, Hvaru, Starem gradu, Splitu, Šibeniku in nekaterih drugih primorskih pristaniščih. Največ jih bo, kakor lani, tudi letos v Splitu. Posadke vseh ladij štejejo okrog 12.000 mož, poveljnik flote pa je admiral Dudley Pount, naslednik admirala Fisherja, ki je lani po obisku našega morja stopil v pokoj.

★ **Sprejem v vojno akademijo.** Razpisan je natečaj za sprejem gojencev v beograjsko vojno akademijo. Letos bo sprejetih 250 gojencev, ki so napravili maturo na gimnaziji ali realki. Vojna akademija ima značaj vseučilišča. Rok prijave je do 5. septembra t. l. Kandidati se lahko informirajo o pogojih za sprejem pri vseh vojnih okrožjih, kjer so gimnazije, na katerih so študirali, pri oblastvih v Beogradu in pri upravi vojne akademije. Lanski odziv kandidatov je bil zelo dober in tudi gojenci so pokazali ,mnogo telenta. Tudi letos kaže, da se bo prijavilo mnogo kandidatov. Zato se opozarjajo vsi interesenti, da pravočasno predložijo svoje prijave za natečaj.

Obiščite obrtno razstavo v Radovljici od 21. julija do 15. avgusta 1935.

* **Novi grobovi.** V Št. Jerneju na Dolenjskem je umrl g. Fran **Novosele**, posestnik in bivši trgovec. Pokojnik je bil ugleden gospodar, poznan in spoštovan daleč naokrog. K večnemu počitku ga bodo spremili jutri ob 8. — Na Vidovdanski cesti 9. v Ljubljani je umrl g. Ivan **Tavčar**, strojevodja v pokoju. Pogreb bo jutri ob 15. Pokojnima blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

★ **Staro modernizirano in renovirano zdravilišče v Kamniku** (park) je zopet otvorjeno: tople kadne kopeli in plavalni bazen z vodno drčo in drugimi atrakcijami. Zaradi dvojne cirkulacije vode ima plavalni bazen stalno temperaturo 22° do 25° C.

500 KOMADOV

perzijskih preprog, originalnih, je poceni naprodaj na Obrtni razstavi v Celju.

1712

***Redni vpis v dopisno trgovsko šolo v Ljubljani, Kongresni trg 2 II.,** se vrši od **1. do 10. septembra 1935.** Predvpis se vrši ves mesec avgust. V DPŠ se lahko vpiše vsakdo. Pri dopisni trgovski šoli se naučite doma, potom dopisovanja moderne jezike, kakor: nemščino, francoščino, italijanščino itd. dalje vse trgovske predmete kakor: knjigovodstvo, dopisovanje, stenografijo, računstvo itd., vse zadružne predmete, ki so potrebni za vodstvo zadrug. V svoji Dvoletni trgovski šoli pripravlja hkrati svoje učence za privatni izpit na Državni trgovski šoli. — Cene so znatno znižane. Prospekti in informacije brezplačno.

* **Priljubljeni pisatelj Gustav Strniša** objavlja v 33 številki »Našega vala«, tednika za radiofonijo, film, gledališče, sport in modo, črtico »Prerajanja«. Priobčen je tudi začetek krajše zgodbe, ki jo je napisal Anton Adamič »O dobrih, slabih in zaljubljenih ljudeh«. Literarni del zaključuje krajša satira Mihajla Zoščenka »Past«. Filmska rubrika prinaša poleg številnih slik znanih igralcev zanimivo kramljanje o novih kulturnih filmih. Nadaljuje se tehnični članek »Gledanja na daljavo«. Poleg stalne modne rubrike, ki prinaša vedno najnovejše aktualnosti, najde vsak radijski poslušalec na 12 stranski prilogi pester programski spored važnih evropskih oddajnih postaj in pregled najvažnejših glasbenih in dramskih prireditev. Vsak, kdor se zanima, naj piše na upravo, da mu dostavi brezplačno in brezobvezno eno številko te naše najboljše ilustrirane revije »Naš val« na ogled. Naslov: Radijska revija »Naš val«, Ljubljana.

★ **Postajenačelnik, ki krade deteljo.** V okolici Malega Crnića pri Požarevcu ima beograjski industrijec Bajloni veliko posestvo. Velika njiva je posejana z deteljo, ki pa jo, kakor so poljski čuvaji že nekaj časa opažali, ponoči nekdo kosi in odnaša. Da bi tatu vendarle prijeli so se zvečer dobro skrili in čakali. Pa sta res prišla ponoči dva moža in začela kositi. Ko so čuvaji priskočili in ju prijeli, so se tolikanj začudili, da so ju skoraj izpustili. Možak v sami srajci in spodnjih hlačah je bil namreč načelnik železniške postaje v Crniću, Vojnović, njegov pomagač pa postajni sluga. Čuvaji so naposled le načelnika in slugo izročili oblasti.

Zvočni kino Dvor
Telefon 27-30
Danes ob 4, 7. in 9. uri
PRINC AHMED
1001 NOČ
Dopolnilo: Bikoborbe v Španiji.
Vstopnina v parter Din 3.50

❊ **Huda nesreča v hvarskem pristanišču.** V splitsko bolnišnico so pripeljali več žrtev eksplozije, ki se je pripetila na albanski motorni ladji »Liriji«, ki je usidrana v hvarskem pristanu. Ladji se je pokvaril motor in ga je kapetan Ismah Meladin takoj poslal v popravilo v Split. Ko so popravljeni motor montirali, je prišlo do eksplozije,ki je poškodovala sedem oseb. Najhujše sta bila poškodovana mlada poveljnikova sinova in so morali enemu odrezati nogo. Poškodovan je tudi sam poveljnik kapetan Meladin, a njegove poškodbe niso nevarne.

* **Ena rakev za vso vas.** Pod tem naslovom je pred nekaj dnevi list »Breslauer Neueste Nachrichten« objavil z Beogradom datiran članek ki fantastično opisuje nekakšne poganske običaje v Veli Luki na otoku Korčuli. Članek zatrjuje, da imajo v tej vasi eno samo kreto za vse vaščane. Ko umrje človek, ga oblečejo v najlepšo obleko, položijo v krsto, potem pa truplo vržejo v globoko votlino ter kreto spet odnesejo za drug pogreb. Fantastična pripovedka ve tudi povedati, da ima votlina za mrliče velik pokrov, ki se zaklepa s ključem, katerega shranjuje vaški duhovnik. To bajko so brali tudi na Korčuli in domnevajo, da je njen povod skupna grobnica, kakršne imajo nekatere starodavne bratovščine. Kako je moglo priti do zamenjave grobnice s krsto, je seveda nerazumljivo.

❊ **Nenavaden štrajk v Sarajevu.** Te dni je v Sarajevu zastala vsa stavbna podjetnost zaradi nenavadne stavke. Uprizorili so jo kmetje iz Ilidže, Alipašinega mosta in drugih krajev, ki dovažajo pesek na stavbišča. Lani so podjetniki plačevali kmetom po 60 Din za kubični meter peska in je ta cena veljala tudi v začetku letošnje sezone. V zadnjem času pa podjetniki niso hoteli več plačevati po starih cenah in so ponujali nekaterim kmetom za pesek samo po 28 Din za kubični meter. Ko so bile porabljene zaloge peska, so morali vsi podjetniki prenehati z delom, ker kmetje ne odnehajo in zahtevajo stare cene.

* **Razkrtje strašnega zločina.** Kmetje iz Vujakovačkega Kloštra pri Križevcih so našli na kolovozu prazen voz s konjem, ki je imel iztaknjene oči. Na vozu niso našli ničesar, kar bi moglo dati kake podatke o lastniku in o zločinu, ki se je očividno dogodil pred nekaj dnevi. Preiskali so gozd ob kolovozu ter našli napol zakopano truplo nekega neznanca. V Križevcih je bil pred nekaj dnevi velik sejem, ki so ga obiskali tudi mnogi kmetje iz širše okolice. Enega od njih so gotovo izropali in umorili neznani razbojniki, ki so potem oslepili njegovega konja, da ne bi našel domov in tako pripomogel do naglega razkritja zločina. O strašni najdbi v gozdu so kmetje takoj obvestili orožnike, ki so uvedli preiskavo.

❊ **Razbojniški napad na pošto.** Na cesti od Blagojevega Kamna do Majdan Peka, kakih 35 km od Kučeva, je bil izvršen te dni razbojniški napad na poštni voz, s katerim se je vozilo tudi nekaj potnikov. Voz je spremljal orožniški kaplar Trebaljevac, ki se je hrabro postavil v bran trem razbojnikom, ki so iz zasede otvorili ogenj. Potniki, ki so bili brez orožja, so se med streljanjem skrili v obcestni jarek. Ko so razbojniki iz svojih dobrih zaklonov pogodili orožnika, so priskočili k vozu in eden je potegnil iz njega vrečo, v kateri je bilo okrog 100.000 Din. Hudo ranjeni orožnik pa se ni vdal, smrtno je zadel razbojnika, ki je nosil poštno vrečo, druga dva pa je pognal v beg. Po končani borbi so potniki doklicali pomoč iz najbližje vasi. Na dolgem potu v Kučevo je hudo ranjeni orožnik, ki je s svojim junaškim požrtvovanjem rešil pošto in potnike, izkrvavel. Kmetje, ki so prihiteli na torišče krvavega boja, zatrjujejo, da je ustreljeni razbojnik Dimitrije Novaković, ki je s svojimi zločini že nekaj let vznemirjal več srezov.

***Enoletni trgovski tečaj v Ljubljani,** Kongresni trg 2.-II. (Trgovski učni zavod) je dosegel v preteklih letih najboljše uspehe. Zavod razpolaga z najmodernejšim programom, ki ga izvajajo samo prvovrstne učne moči. — Istotam se vrše razni večerni, jezikovni, strojepisni, stenografski in drugi specialni tečaji. Zavod daje ustno ali pismeno vsa pojasnila brezplačno. — Priporočamo!

* **Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.**

Iz Ljubljane

u— **Prihod češkoslovaških turistov.** Danes se pripelje v Ljubljano, skupina turistov, članov Češkoslovaško - jugoslovenske lige v Brnu. Češki turisti so že teden dni na naših tleh in obiščejo, kakor smo v »Jutru« poročali, še nekatere kraje v Sloveniji. Minule dni so improvizirali na Kredarici lep slovanski večer, ki je navdušil tudi domače goste. Našim prijateljem iz Brna, ki jih vodi tajnik tamošnje lige g. Janek in spremlja g. Oven, tajnik mariborske lige, priredi ljubljanska liga drevi na »Bellevue« prijateljski večer.

u— **Nove pevce in pevke** - začetnike sprejema pevsko društvo Ljubljanski Zvon od 5. do 11. t. m. med 18. in 20. uro v društvenih prostorih v Mestnem domu I. levo.

u— **Združenje mesarjev in prekajevalcev** za ljubljansko okolico šteje 89 članov mojstrov, ki zaposlujejo 58 pomočnikov in 34 vajencev. V sredo popoldne so zborovali pod vodstvom Jakoba Dimnika v Klemenčičevi restavraciji na Krekovem trgu. Živahno so razpravljali o šušmarstvu, o davčnih vprašanjih in o vajeniškem strokovnem šolstvu. Sprejeta je bila protestna resolucija, ker je bila stiškemu samostanu podana koncesija za mesno industrijo. V samostanu so že uredili primerne prostore za obratovalnico in napravili klavnico. V obratovalnici so zaposleni menihi, obrat ima nizko režijo in bo lahko uspešno konkuriral. Mesarski kongres se bo vršil od 2. do 3. septembra v Zagrebu in udeležba iz naših krajev bo najbrž prav zadovoljiva.

u— **Zdravniške preiskave po zakonih o živilih.** Doslej je bilo preiskanih na mestnem fizikatu 1560 oseb, zaposlenih v obratovalnicah z živili. Med temi je bilo najdenih nekaj primerov nalezljivih bolezni, ki se bodo morali pred nadaljno zaposlitvijo zdraviti. Ker je še veliko število nepreiskanih, se rok obveznih zdravniških preiskav izjemoma podaljša do 10. avgusta. Kdor ne bo do tega roka zadostil zahtevi razglasa mestnega poglavarstva in se ne bo podvrgel uradni zdravniški preiskavi na mestnem fizikatu, bo kaznovan.

ELITNI KINO MATICA
Tel. 21-24 Tel. 21-24
Samo danes ob 4., 7¼. in 9¼ uri
Franciska Gaal v
POZDRAVLJA IN POLJUBLJA TE VERONIKA
Dopolnilo: Šmučarska šola v Pokljuki

— **Na II. drž. realni gimnaziji** se bodo vršili popravni izpiti in sicer: pismeni višji tečajni izpit 24. t. m. ob 9., pismeni razredni za privatiste 24. ob 9. uri. Ustni višji tečajni izpit in ustni nižji tečajni izpit bo v nedeljo, 25. t. m. ob 8. zjutraj. Razredni popravni izpiti pa 26. in 27. t. m. od 8. naprej po načrtu, ki je nabit v veži poslopja.

u— **Ukradeno kolo.** Poštnemu slugi Avgustu Pečniku je bilo pred dnevi na Ježici ukradeno 1200 Din vredno moško kolo z evidenčno številko 2-16-99015. Orožniki v Štepanji vasi pa so našli v Ljubljanici pri Fužinah ogrodje moškega kolesa neznane tovarniške znamke. Je zelo zarjavelo, ker je že dolgo ležalo v vodi.

u— **Neznan sleparček pod Šmarno goro.** V neki restavraciji pod Šmarno goro je pred dnevi pozno ponoči potrkal neznan mlad gospod, ki bi bil po videzu najprej podoben trgovskemu potniku, pa se je restavraterju predstavil kot akademik, ki je dovršil neke visoke šole na Dunaju. V restavraciji je prenočil, naslednje jutro pa je svojemu gostitelju dopovedoval, da prihajajo za njim še neki inženjerji iz Zagreba, ki bodo ž njim vred priredili izlet na Šmarno goro. Z govoričenjem je izvabil od restavraterja par skoraj novih gojzaric in nekaj razne obleke ter odšel, ne da bi se bil še kaj prikazal. Slepar je prstil nese bil še kaj prikazal. Slepar je pustil nedači. Zdaj se zanima zanj policija.

Iz Celja

e— **Obisk celjske obrtne razstave** je stalno zelo zadovoljiv. Do sinoči je obiskalo razstavo že nad 8.000 oseb. To število priča o izrednem zanimanju za lepo in veliko prireditev. Kupčija se razvija prav povoljno, večina razstavljalcev je zadovoljna že z dosedanjimi uspehi, zlasti veliko zanimanje vlada za pohištvo, peči, železnino in škropilnice za hmelj. Naročila stalno napredujejo. Jutri zvečer bo na veseličnem prostoru noč na Jadranu z umetnim ognjem in drugo zabavo. Veselični prostor na katerem vlada zlasti zvečer zelo živahno vrvenje, je doslej odprt vsako noč do 2. Kakor znano, je prometno ministrstvo dovolilo posetnikom obrtne razstave v Celju polovično voznino. Vsakdo naj si kupi na odhodni postaji ali pa pri »Putniku« rumeno legitimacijo »K 13« za 5 Din in cel vozni listek, ki ga je treba ob prihodu v Celje obdržati, ker velja s potrdilom o obisku razstave za brezplačni povratek. Izdajanje potrdil o obisku na razstavišču je brezplačno. Za prihodnje dni so javljene večje skupine posetnikov iz raznih krajev dravske banovine. Mnogo posetnikov je tudi iz ostalih banovin in iz inozemstva.

e— **Zdravniški pregled družin, ki sprejemajo dijake v oskrbo.** Mestno poglavarstvo v Celju razglaša: Po § 35 zakona o pobijanju nalezljivih bolezni morajo šolske uprave zahtevati od vseh oseb, ki jemljejo učence (dijake) na stanovanje in hrano, dokaz, da v družini stanodajalca ni nobenega slučaja odprte tuberkuloze. Vse v poštev prihajajoče osebe se s tem pozivajo, da se dajo pred pričetkom šolskega leta zdravniško preiskati v protituberkuloznem dispanzerju Zdravstvenega doma, kjer dobijo tudi brezplačno potrdilo o svojem zdravstvenem stanju. Ordinacijske ure dispanzerja so: Torek, četrtek, petek in sobota od 8. do 10., ponedeljek in sreda od 16. do 18.

e— **Umrl** je včeraj v Gaberju, Cinkarniška pot 2. v starosti 66 let češki rojak kaznilniški nadzornik v pokoju g. Ivan **Dofek**, uradnik v pisarni obrtniških združenj v Celju in oče trgovca g. Viljema Dofka. Pokojnik je bil dobro znan in priljubljen. Pogreb bo jutri ob 16. iz mrtvašnice na okoliškem pokopališču.

e— **Četrta kolonija Kola jugoslovenskih sester** odpotuje prihodnji petek 16. t. m. ob 9.30 v Bakarac. Prijave sprejema gospa Ana Zupančičeva, Gregorčičeva 5.

e— **Zgradbe bodo popisovali.** V prihodnjih dneh bodo organi mestnega poglavarstva popisali vse zgradbe v območju mesta. Hišni lastniki naj omogočijo odposlancem dostop v vse prostore in jim dajo vsa potrebna pojasnila.

e— **Kino Union.** Danes ob 16. 30 in 20.30 zvočni film »Misterij džungle« in zvočni tednik.

Iz Maribora

a— **Prisrčen poslovilni večer** je priredil v sredo zvečer tukajšnji SSK Maribor svojemu odličnemu aktivnemu članu orožniškemu podpolkovniku S. Gerovcu, ki odhaja na svoje novo službeno mesto v Banjaluko. Toplo občutene so bile poslovilne besede, ki jih je spregovoril predsednik SSK Maribora dr. Fr. Stamol, v katerih je naglašal vzorno sportno vnetost g. podpolkovnika Gerovca, ki je bil ves čas navdušen nogometaš in agilen član teniške sekcije. Podpolkovnik Gerovac se je v ljubeznivih izvajanjih zahvalil za iskreno pozornost.

a— **Za sprejem Ljubljančanov,** ki pridejo v nedeljo na Mariborski teden, se vrši jo od strani vodstva MT vnete priprave.

a— **Lepi uspehi obmejnega strelstva.** V Št. Juriju ob Pesnici je bila v nedeljo četrta tekma Zveznih strelskih družin. Tekmovanja so se udeležili strelci iz Svečine, Sv. Križa, Maribora, Košakov in celo Podlehnika pri Ptuju. Tekmovala je pa tudi mladina z zračno puško. Vrle strelce je pozdravil ob prihodu zaslužni predsednik šentjurske strelske družine Stanko Terčelj, v imenu mariborskega strelskega okrožja pa je spregovoril prof. Cestnik. Streljanje je trajalo skoro nepretrgoma do večera ter je izkazalo lepe uspehe. Oddanih je bilo okoli 2500 strelov. Na nekaterih tarčah so bili uspehi preko pričakovanja. Po končanem streljanju je sledila razdelitev nagrad. Plasirali so se v konkurenci kot najboljši: na zmagovalni tarči I. Lovrenčič od Sv. Jurija, na kmečki tarči Josip Vračko od Sv. Jurija, na tarči Maribor in na malokaliberski tarči prof. Cestnik iz Maribora.

a— **Sličen knežjemu kamnu pod krnskim gradom** je spominski kamen, ki bo odkrit in blagoslovljen 1. septembra ob naši koroški meji na Poljani pri Prevaljah ob 15. obletnici koroškega plebiscita.

a— **Tretje letošnje slavje obmejnega gasilstva** bo v nedeljo 11. t .m. pri Sv. Benediktu v Slov. goricah. Po velikih obmejnih gasilskih slavjih na Pesnici in pri Sv. Trojici bodo tudi benediški gasilci imeli svoj praznik, ko bodo razvili svoj prapor.

a— **Zveza kulturnih društev v Mariboru** bo predložila obračun svojega dela v nedeljo 11. t. m., ko se bo v okvirju Mariborskega tedna vršil ob 10. v mali dvorani Narodnega doma njen občni zbor. Pričakovati je, da se bodo tega občnega zbora, ki bo obenem jubilejni občni zbor, udeležila včlanjena društva v polnem številu.

a— **Dirka gluhonemih.** O prvem kongresu gluhonemih ob priliki Mariborskega tedna smo že poročali. V nedeljo 11. t. m. pa bodo startali h kolesarski dirki na progi Maribor—Fala—Maribor gluhonemi dirkači. Start bo pri km 1 na Koroški cesti ob šestih zjutraj. V Mariboru je za svojevrstno dirko živahno zanimanje.

a— **Banovinska cesta Sv. Benedikt — Gornja Radgona** je dograjena. Dne 1. septembra bo slovesna otvoritev omenjene banovinske ceste prvega reda.

a— **Mrtva z zdrobljeno lobanjo** je obležala pod naloženim vozom dekla Alojzija Ungerlova v Zgornjem Jakobskem dolu. Tragična smrtna nesreča je zbudila občesočutje.

a— **Domačije gorijo brez prestanka.** V Račah je pogorela do tal stanovanjska hiša posestnice Pavle Kmetičeve. Zgorela je tudi kolarnica z vsem orodjem. — V Zgornji Polskavi je upepelil ogenj posestniku Ivanu Peternelu kozolec, posestniku Martinu Korenjaku pri Sv. Barbari nad Mariborom pa škedenj z vsemi pridelki.

a— **Tat — prosjak.** Po Dravski dolini se je oglašal mlajši moški, ki je pri posestnikih prosil miloščine. Dosledno pa so prizadeti po beračevem odhodu opazili, da je z njim vred izginil marsikateri predmet. Tatu-prosjaku so na sledu.

a— **Zastonj se toči časa »radenske« v** Pristovnikovem paviljonu na aveniji. Naval ljudi je neprekinjen.

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4., 7. in 9¼ zvečer
Film petja in smeha
PARISKA DEKLETA
Vstopnina 4.50. 6.50 in 10 Din

Iz Ptuja

j — **Poškodba s smrtnim izidom.** V bolnišnico so pripeljali hudo poškodovano 33 letno posestnico Brodnjak Marijo iz Dravinjskega vrha, katero je na paši brcnila kobila v trebuh. Sunek je bil tako močan, da so bila jetra pretrgana in je kmetica umrla.

j— **Premovanje plemenskih konjev.** Konjerejsko društvo za draveko banovino je v sredo pod predsedstvom g. Lovra Petovarja na ptujskem sejmišču premiralo plemenske konje. Po ogledu je imel g. Petovar pozdravil konjerejce in posebej zastopnika ministrstva in banske uprave upravnika žrebčarne g. dr. Vebleta, vet. svetnika g. dr. Jedličkа iz Ptuja, sreskega kmetijskega referenta g. Zorčiča in predsednika sreskega kmetijskega odbora g. Vindiša. Na premovanje je bilo prignanih 46 kobil z žrebci, od teh je bilo 25 premovanih s premijami v skupnem znesku Din 3.010.—.

j **Kino** predvaja v soboto ob 20. in v nedeljo ob pol 19. in pol 21. **filmsko operetо »Poljska kri«** z Ami Ondro. Dodatek Foksov tednik.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. Čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperaturo, 4. relativno vlago v odstotkih, 5. smer in brzino vetra, 6. oblačnost 0—10, 7. padavine v mm, 8. vrsto padavin, Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

Ljubljana 7, 768.3, 14.6, 91, O, megla 10 dež
Ljubljana 6.8 -14, 766.0 24.5, 51, WSWI 2- -
Maribor 7, 767.5, 15.0, 80, NW2 5, —, —;
Zagreb 7, 767.4, 19.0, 70, N2, 0, —, —;
Beograd 7, 765.5, 18.0, 80, O, 6, —, —;
Sarajevo 7, 767.9, 14.0, 90, O, 2, —, —;
Skoplje 7, 764.5, 21.0, 80, O, 7, —, —;
Kumbor 7, 763.0, 27.0, 50, NE5, 0, —, —;
Split 7, 764.3, 25.0, 40, NE5, 0, —, —;
Rab 7, 765.9, 24.0, 60, NE2, 0, —, —;

Temperatura: Ljubljana 26.0, 13.6; Maribor 24.0, 14.0; Zagreb 27.0, 16.0; Beograd 25.0, 16.0; Sarajevo 26.0, 12.0; Skoplje 32.0, 17.0; Kumbor 30.0, 25.0; Split 33.0, 22.0;

POLETI

je mrzla Ovomaltine ravnotako okusna kakor topla Ovomaltine pozimi in ravnotako potrebna, da varuje zdravje in življenjsko moč.

PIJTE MRZLO OVOMALTINE

Ljudski zavojček Din 7.25.
Mali zavojček Din 13.-

Sokol

Sokol I. Ljubljana - Tabor obvešča svoje članstvo, da se z vsemi oddelki udeleži proslave 15-letnice obstoja Sokola na Ježici. Sokol na Ježici je bil ustanovljen v l. 1920 kot odsek našega društva, zato je naša dolžnost tem večja, da se odzovemo vabilu br društva. Zbor vseh oddelkov v kroju bo v nedeljo 11. t. m. ob 12.45 na letnem telovadišču Tabora, od koder odkorakamo s prapori in godbo na čelu na Ježico. Vabimo br. ljubljanske edinice, ki se tudi nameravajo udeležiti tega slavlja, da se nam priključijo.

Sokolska lutkovna šola v Ljubljani. Po sklepu zadnje seje in z odobrenjem sokolskih žup Celje, Maribor in Novo mesto bo skupna lutkovna šola od 15. do 18. avgusta t. l. v Ljubljani, v mali dvorani Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu. Istočasno bo prirejena lutkovna razstava. Vsa društva in čete pozivamo, da pošljejo v šolo člane in članice lutkovnih odrov, pa tudi tista društva in čete, ki sicer lutkovnega odra nimajo, a ga nameravajo ustanoviti. Za skupno prehrano in prenočišče je preskrbljeno ter bodo znašali stroški za osebo 28 Din dnevno. Vsi udeleženci tečaja morajo biti 14 avgusta zvečer v Ljubljani in se javiti v Vajeniškem domu, Lipičeva ul. 2, kjer bodo dobili vse nadaljne informacije. Vsi lutkovni odri naj pošljejo za lutkovno razstavo nekaj lutk. po eno kompletno scenerijo in fotografijo odra, ako jih morda imajo, na naslov: Lojze Kovač, Ljubljanski Sokol, Narodni dom. Spored predavanj lutkovne šole je tale: 1. zgodovina lutkovne umetnosti, 2. plastika, 3. slog, 4. slikanje dekoracij, izdelava glav iz mase, 5. postavitev stalnega in premičnega odra, 6. ročne lutke, 11. razsvetljava odra in razni efekti, 9. izdelava gibljivih lutk, 10. kabaretne lutke, 1. razsvetljava odra in razni efekti, 12. recitacija, 13. organizacija lutkovnega odra ter praktične vaje, 14. kritika šole in debata udeležencev šole. Predavanja bodo po vzorcu lutkovne šole ČOS, ki je bila letos od 8. do 10. junija v Pragi. Župni prosvetni odbor je prejel že precej prijav, vendar pa prosimo vsa bratska društva in čete, da takoj pošljejo prijave in vrnejo vprašalne pole. V šoli bodo predavali priznani strokovnjaki, zato obeta šola izreden užitek in korist. Zdravo!

Zbor članov jezdnih odsekov za izlet na Ježico bo v nedeljo 11. t. m. ob 1. popoldne na telovadišču Sokola Ljubljana III., (v slavnostnih krojih). Načelnik Ž. J. O.

Sokolsko društvo Ljubljana III. sklicuje za soboto ob 20. zvečer ,v telovadnici na letnem telovadišču ob Tyrševi cesti članski sestanek, na katerem se bo razgovarjalo o delovanju društva v bodoči sezoni. Za članstvo udeležba obvezna!

Letno gledališče Sokola-Ruše otvarja svojo četrto sezono. Letos se vprizori Vombergarjeva kmečka komedija »Voda« v avtorjevi predelavi za vprizoritev na prostem. Vaje so v polnem teku ter bo predstava predvidoma 15. t. m. Igra je polna zabavnih prizorov ter se bodo ljubitelji ruškega letnega gledališča brez dvoma nasmejali do solz. V igri sodeluje okoli 100 ljudi. Gledališče se je letos zopet v marsičem preuredilo ter se izvršuje tudi nova scenerija. Režija je spet v veščih rokah našega rojaka, člana ljubljanske opere g. Vekoslava Janka.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

†

Nenadoma nas je zapustil in odšel za sinom naš srčno ljubljeni in dobri soprog, skrbni oče, stari oče, brat, stric, svak in tast, gospod

TAVČAR IVAN

strojevodja državnih železnic v pokoju.

K večnemu počitku ga spremimo v soboto 10. avgusta 1935 ob 3. uri popoldne z Vidovdanske ceste štev. 9.

V Ljubljani, dne 8. avgusta 1935.

Josipina, soproga,
Ciril, Ivan, Lojzi, Franci, sinovi, in ostalo sorodstvo.

7010

Sport

Maribor v dnevih plavalnega prvenstva

Danes se pričnejo na Mariborskem otoku tekme, ki bodo odločile, kdo je najboljši v juniorskem plavanju in skokih v državi. Vsi brez izjeme povdarjajo, da bo letošnja udeležba po številu nastopajočih, še mnogo bolj, pa po njihovi odlični pripravljenosti dosedaj največja pri nas sploh. O posameznih klubih se sicer ve, da so dobro pripravljeni, manj o poedinih tekmovalcih, gotovo pa je, da se bo pričela danes v Mariboru borba, ki je prav gotovo tudi v Ljubljani niti drugje pri nas še nismo videli.

Lanski državni prvak Ilirija se je pripravil z vsem svojim razpoložljivim materijalom tako, kot le kdaj doslej. Da se bosta dubrovniški Jug in splitski Jadran poleg sušaške Viktorije v najtrši borbi za vsako dragoceno točko res potrudila, je več kot umljivo. V skokih nima Ilirija že dolgo vrsto let prave konkurence, pa se je kljub temu tudi letos pripravila zanje še mnogo resneje kot prej. Celo stari rekorder Kordelič, ki že par let ni več nastopal, hoče ponovno pokazati skupno s svojimi klubskimi tovariši Ziherlom, Strnadom in Troštom uspehe in res pravi način skakanja — ne le padanja v vodo. Skakalna šola Ilirije je edina v državi doslej vzgojila prave skakače, ki jim ni edini cilj pasti v vodo, ker je pri pravem skoku vendarle važna višina.

Mariborska publika bo sama dobro vedela pravilno podpreti naše tekmovalce, ne da bi pri tem morala oškodovati druge če bodo boljši. V nestrpnem pričakovanju bo te dni naša sportna javnost zrla v naš obmejni Maribor, ki bo težko nalogo, ki jo je sprejel s to organizacijo, gotovo tudi častno izvedel. Sportni mladini naš pozdrav!

Opozorilo! Cene prostorom so se nekoliko povišale in sicer pri stojiščih za 3 Din, sedeži so pa po 5 in 10 Din.

Železničarsko državno prvenstvo v nogometu

Vsako leto so se ob priliki kongresa UJNŽ i B vršile zaključne tekme železničarskih klubov za prvenstvo države in za prehodni pokal ministra prometa. To leto bi se bile morale tekme vršiti v dneh 5. in 6. julija v Osjeku. Ker pa še niso bile do takrat odigrane vse izločilne tekme, je bil termin odgoden na 10 in 11. avgust v Mariboru

Kot znano je naš Železničar dosedaj sodeloval že tri leta nepretrgoma na tem prvenstvenem tekmovanju ter se vedno plasiral v finale. Lani mu je uspelo v Subotici priti preko zadnje ovire Žaka—prvaka Subotice ter si osvojiti prvenstvo države in se tem prehodni pokal ministra.

Tudi za letošnje tekmovanje ima naš Železničar lepe izglede. Moštvo se nahaja v zelo dobri formi, kar pričajo zadnji rezultati: zmaga v Sisku 7:1 in Varaždinu 5:2.

Ostali finalisti, ki so se kvalificirali za te tekme so železničarski klubi iz Zagreba, Sarajeva in Ljubljane. Vsi navedeni klubi so v svojih podsavezih v I. razredu ter bodo sigurno zelo nevarni.

Tekme bodo na igrišču Železničarja ob Tržaški cesti ob vsakem vremenu:

V soboto 10. t.m. I. par Sarajevo : Ljubljana,
II .par Zagreb : Maribor.
V nedeljo 11. t.m. I. par premaganca prvega dne, drugi par zmagovalca prvega dne.

V nekaj vrstah

Nedeljski spored v drž. nogometnem prvenstvu obsega štiri tekme: Primorje in Slavija v Osijeku, Jugoslavija in Hašk v Beogradu, Gradjanski in Hajduk v Splitu ter BSK in Concordia v Zagrebu. Razen osiješke tekme so vse velikega pomena za kandidate.

»Novosti« poročajo, da bo v dneh 14. in 15. t. m. v kopališču Ilirije meddržavni damski plavalni miting med Italijo in Jugoslavijo. Organizatorna stran prireditve je v rokah tehničnega referenta JPS. Do prireditve manjka torej še nekaj dni, pa se v Ljubljani čudimo, da je glede te tekme vse tiho razen v »Novostih«!

SK Hrastnik je proslavil preteklo nedeljo petletnico klubovega obstoja. Ob tej priliki je slavljenec poleg ostalih prireditev priredil tudi pokalno tekmovanje za krasen stekleni pokal, ki so se ga udeležili poleg prireditelja tudi SK Trbovlje, SK Doberna in SK Rudar. Kot zmagovalec je izšel SK Trbovlje, ki je priboril pokal. Končni rezultat je bil: SK Trbovlje 6:0 = 5; SK Hrastnik 2:1 = 4; SK Doberna 2:1 = 3; SK Rudar 0:6 = 0 točk. Tekmovanje se je vršilo v najlepšem redu. — Druga zmaga SK Trbovlja ta dan je bila tekma juniorjev Trbovlje : Doberna 8:3 (4:2). Klub ima dober naraščaj. Nedeljo prej so isti juniorji porazili jun. SK Amaterja s 6:2.

Tiskarski škrat je nekoliko rogovilil po našem včerajšnjem poročilu o nočnih plavalnih tekmah med Ilirijo in KSU. Čas 1:01.4, ki je bil objavljen izza točke 100 m hrbtno juniorke je čas Wilfana na 100 m prosto, ki je v izbirni točki zavzel prvo mesto pred Kamničanom Cerarjem s časom 1:04.9.

Razpis

tekme s kajaki za prvenstvo Dravske banovine

Veslaški klub v Mariboru in Kajak klub v Ljubljani priredita v okvirju Mariborskega tedna dne 11. t. m. tekmo s kajaki na Dravi na progi Brod pri Fali do Maribora (prostor veslaškega kluba). Dolžina proge je 18 km. Začetek tekme je ob 10. na Brodu pri Fali.

Tekma bo v kategorijah: a.) Leseni kajak dvosedežniki, b.) Leseni kajak enosedežniki, c.) Zložljivi kajak dvosedežniki, d.) Zložljivi kajak enosedežniki.

Pravico tekmovanja imajo vsi člani veslaških in kajak klubov. Vozi se v klubovih dresih in pod klubovo zastavo. Žrebanje številk bo na startu dve uri pred začetkom. Vsak tekmovalec vozi na lastno odgovornost. Vsa proga se vozi brez prtljage in za zložljive kajake brez krmila. Prvak je oni, ki prevozi vso progo v najkrajšem času. Prvak more postati le jugoslovenski državljan. Starta se v razdobju ene minute in sicer najprej leseni kajaki dvosedežniki, nato enosedežniki, pa zložljivi kajaki dvosedežniki in slednjič zložljivi kajak enosedežniki. Presledka bo med lesenimi in zložljivimi kajaki 10, med eno in dvosedežniki pa po 1 minuto.

valna proga vodi po glavnem toku Drave. Pri gradu Viltušu vodi tik pod gradom na levi strani s prehodom na sredo struge. Pri mariborskem otoku vodi po desni strani. Cilj je ob veslaškem klubu v Mariboru na levi strani Drave iznad cestnega mosta.

Nagrade: 1. 2. in 3. plasirani v vsaki kategoriji dobe plakete z napisi. Če je v eni kategoriji manj tekmovalcev kot 6, dobita plaketi le prvo in drugo plasirani. Če pa je tekmovalcev manj kot 4, dobi plaketo le prvi. En sam tekmovalec v eni kategoriji ne more tekmovati. Prehodni pokal, darilo veslaškega kluba v Mariboru, dobi čoln z najboljšim časom dneva. Prehodni pokal bo prešel v trajno last, če bo zmagal isti čoln z istimi tekmovalci dvakrat zaporedoma ali trikrat izmenoma.

Za tekmo se je treba prijaviti pri veslaškem klubu v Mariboru ali kajak klubu v Ljubljani odn. Zagrebu. Prijavnina znaša po Din 10.— za osebo. Gostje so prijavnine oproščeni. Zadnji rok prijave je dve uri pred startom na startu. Vodstvo tekme obstoji iz vrhovnega sodnika, starterja in zapisnikarja na startu, kontrole pri Viltušu in Mariborskem otoku, dveh sodnikov in zapisnikarja na cilju. Skupen odhod tekmovalcev na start bo 11. t. m. ob 5.44 z vlakom do Fale. Sestanek na glavnem kolodvoru v Mariboru.

Službene objave LNP

(Seja u. o. dne 7. avgusta)

Določita se prvenstveni tekmi 11. avgusta v Celju igrišče Atletikov ob 17. Atletiki: Gradjanski. Službojoči odbornik g. Jegrišnik. — Dne 15. avgusta v Čakovcu igrišče Gradjanskega ob 17. Gradjanski: Atletiki. Službojoči odbornik g. dr. Franetovič.

Verificirajo se s pravom takojšnjega nastopa za SK. Kovinar, Jesenice: Manfreda Albert, Uranič Franc, Koren Franc, Justin Fr. Pančur Rudolf, Svetina Jože, Dovžan Radko, Koren Slavko, Kuraš Ciril, Gregorčič Josip, Wergles Karel, Wister Teodor, Rösner Milan, Koren Jože, Vovk Ivan, Ogrinc Franc. (Dalje).

Ilirija : Reka. V nedeljo ob 17. odigrata Ilirija in Reka prijateljsko tekmo na igrišču Reke. Ilirija pričenja s tem po enomesečnem odnosu s pripravami za tekme v novem državnem prvenstvu, ki se bodo pričele drugod že 1. septembra, pri nas pa 22. septembra s srečanjem Primorje : Ilirija.

Kolesarji bodo dirkali. Klub slovenskih kolesarjev v Celju bo priredil v nedeljo 11. t.m. ob priliki Obrtne razstave v Celju medklubsko kolesarsko dirko na progi Celje—Podplat-Poljčane-Konjice-Celje (80 km) za glavno skupino in na progi Celje-Konjice-Celje (50 km) za juniorsko skupino. Start glavne skupine bo ob 8. zjutraj pred gostilno »Zeleni travnik«, cilj pred gostilno Svetel na Mariborski cesti, start juniorske skupine ob 8.30 pred gostilno Svetel na Mariborske cesti, cilj istotam. Prijave sprejema od vštete sobote 10. t.m. trgovec g. Avgust Šumer v Celju. Prijavnina 10 Din, na startu dvojna. Vozi se po določilih tehničnega pravilnika KSKJ.Vsak dirkač vozi na lastno odgovornost in se mora strogo ravnati po cestno policijskih predpisih. Pravico starta imaji vsi dirkači klubov, ki so člani KSKJ in so v posesti savezne licence za leto 1935. Darila so naslednja: prvak glavne skupine prejme krasen pokal, darilo obrtne razstave v Celju, prvak juniorske skupine pokal Kluba slov. kolesarjev v Celju, drugo mesto vsake skupine darilo, tretje mesto kolajno, četrto, peto in šesta mesto diplomo. Udeleženci imajo ugodnost polovične voznine na železnici. Vsakdo naj kupi na odhodni postaji ali pri Putniku rumeno legitimacijo K—13 za 5 Din in celo karto do Celja. Te karte v Celju ne sme oddati, ker velja za brezplačen povratek.

Službeno iz SO L. N. P. Delegirajo se k tekmam 10. t. m. v Ljubljani, igrišče Mladike ob 18. Mladika—KAC Joksić; dne 11. t. m. v Celju, igrišče Atletikov ob 17. Vesnaver, v Ljubljani, igrišče Reke ob 17. Reka—Ilirija Cimperman, na Jesenicah ob 17. Gorenjec—Sora Čamernik, igrišče Kovinarja ob 17. Kovinar—Dobrna s. kand. Štravs, v Kranju ob 10. Korotan—Sora Čamernik, v Ljubljani, igrišče Korotana ob 15. Korotan—KAC Sketelj; dne 15. t. m. v Čakovcu ,igrišče Gradjanskega ob 17. Gradjanski—Atletiki Kopič, v Kranju ob 10. Korotan—Sora Mandič. **Ramovš, s. r.**

A. S. K. Primorje (nogometna sekcija). Zaradi odhoda v Osijek, danes ob 19. strogo obvezen sestanek liginega moštva. Zbirališče pred Emono.

SK Ilirija, nogometna sekcija. V nedeljo igra I. moštvo z Reko na igrišču Reke, rezerva v Kamniku s SK Kamnikom in juniorji dopoldne na igrišču Reke z juniorji Reke. Sestava moštev v članski knjigi.

SK Slovan. Danes ob 18. n trening vseh igralcev, sigurno rezerva. Ob 20.30 sestanek pri Krušiču. Rezerva igra v nedeljo v Domžalah. I. moštvo na praznik pokalni turnir.

SK Jadran. Prvenstvo se prične 8. septembra 1935. Vsi nogometaši se pozivajo danes ob 18. na obvezen trening. Vsak naj prinese s seboj opremo. Sprejemajo se novi člani.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.- v znamkah.**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek „Jutra", Ljubljana.

Službo dobi

Potnice
sprejmem za obisk privatnih strank za Ljubljano. Ponudbe pod »Fiksum in provizija« na ogl. odd. Jutra. 17745-3

Službe išče

Izurjena šivilja
v večletno prakso točno izdeluje plašče kostume in obleke, priporoča se damam na dom. - Sv Petra nasip 49-I. 17742-2

Prodam

Lahka letna oblačila
bourett, kaša, sport hlače, lister, perilo itd. v lepi izbori poceni naprodaj pri Preskerju. 31-6

Prodam
knjižico Mestne hranilnice Ljubljana Din. 50.000.- Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Mestna 50.000«. 17753-16

Prodam
vlogo pri Zadružni gospodarski banki Din. 18.000.- Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Zadružna 18«. 17754-16

Fotoaparat
z železnim stativom znamke Voigtländer 9 x 12 na prodaj. Vprašati pri I. Pirmanšek, Šoštanj. 17746-6

Kupim

Hrastovih plohov
10 m3 72 in 82 mm z malimi grčami kupim. Ponudbe na podr. »Jutra« v Celju pod značko: »Suh les«. 17767-7

Avto, moto

Praga - Baby 1935,
idealen majhen voz z 4 sedeži, poraba 8 lit. na 100 km, nenavadno eleganten — odgovarjajoč vsem vašim zahtevam. - Ponudbe pošlje: Zastopstvo Praga - avtomobilov Zagreb, Svačičev trg 12. Ugodni pogoji odplačevanja na mesečne obroke. 15716-10

Avto
Štirisedežni »Austro Fiat« 40 HP v dobrem stanju pripraven za prevelavo za občinske brizgalne, se ugodno proda Anderš, Murska Sobota. 17726-10

OM—limuzino
reprezentativen štirisedežni voz v prvovrstnem stanju proda P. Vellacher, Maribor Meljska 12. 17756-10

Avtomobilisti pozor!
Izvanredna priložnost! 2 tovarniška nova Auburn avtomobila (limuzin in cobrioletlimuzina) tudi na vložne knjižice proda Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11. 17748-10

Kapital

Hranilne knjižice
Ljubljanske kreditne banke kupimo vsako vsoto. Gotovina takoj. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Kompenzacija« 17618-16

Posredujem denar
na hranilne knjižice
vseh denarnih zavodov
Rudolf Zore
Ljubljana
Gledališka 12, telefon 38-10
Za pismen odgovor priložite 3 Din v znamkah. 206-16

Vložne knjižice
Kmetske posojilnice v Ljubljani v znesku od 250.000 zamenjam za knjižice Ljubljanske Mestne hranilnice. Informacije daje Florjančič Stanko, trgovec z železnino, Ljubljana, Sv. Petra cesta. 17612-16

Kupim knjižice
vseh mariborskih zavodov. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Mariborski zavodi«. 17755-16

Prodam knjižice
Kmetske pos. Murska Sobota Din. 25.000. Posojilnica, Zdole Din. 9.000.- Občinska Ormož Din. 4.000.- Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Rabim denar«. 17756-16

Prodam knjižice
Hranilni in posojilni zavod Ljubljana Din. 50.000.- in 100.000.- Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Zavod, Ljubljana«. 17752-16

Knjižice
Kmetske posojilnice, Ljubljana Din. 100.000.- prodam najboljšemu ponudniku na ogl. odd. »Jutra« pod »Nujno gotovina«. 17752-16

Kdor posodi 5.000
Din. dobi za uslugo nov radio aparat. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nujno«. 17744-16

V najem

Pekarno
dobro idočo oddam v najem zaradi vojaščine — poizve se v ogl. odd Jutra. 17730-17

Posest

Vila pri Celju
zelo po nizki ceni na prodaj. Ponudbe na Simonovič, Zagreb, Pantovčak 74 17672-20

Stanovanje
oddp

Stanovanje dveh sob
kopalnice, sobe za služkinjo,, lepo, sončno z balkonom na Prulah, oddam s 1. septembrom. Naslov v ogl. odd. Jutra. 17707-31

Dvosob. stanovanje
lepo parketirano, suho, zračno, s pritiklinami, oddam za september. Istotam naprodaj jedilnica. Železnikarjeva 10, Sp. Šiška. 17689-31

Stanovanje 3 sob
oddam takoj Kralja Petra trg 8. 17749-31

Sobo odda

Lepo sobo
oddam gospodični takoj ali s 16. Kje pove ogl. odd. Jutra. 17734-23

Sobe išče

Iščem sobo
z 2 posteljama. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Poceni«. 17735-23a

Iščem sobico
zračno in svetlo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mirna šivilja«. 17768-23a

Obrt

Entel-ažur-plise
izvrši ekspresno Matek & Mikeš, Ljubljana — poleg hotela Štrukelj. 30-30

Živali

2 konja (kobili)
rumene barve, prekmurske pasme 9 in 10 let stare, poltežke takoj prodam. Iste se lahko ogleda pri upravi Krumperka, pošta Lob pri Domžalah. 17724-27

Informacije

Podpisani
Franc Senitza v Vojniku obžalujem, da sem gospoda Franceta Novaka, mizarskega mojstra v Vojniku dne 30. julija t. l. javno razžalil. Preklicujem vse žalitve ter se zahvaljujem, da je gospod Novak opustil tožbo. Franc Senitza. 17763-31

Letovišča

Hotel Zaka, Bled
pension 45 Din, postelja 15—20 Din. Prospekti. 17661-38

Sadje

Maline
sveže lepe, dobavimo pod 100 kg po Din. 3.50, nad 100 kg po 3.25. Naročila oddati v mlekarni, Prešakova 15. 17757-34

Telefon 2059
Suha drva, premog, karbopakete dobite pri
I. POGAČNIK
Bohoričeva ul. št. 5

100 uspehov
na en oglas v »JUTRU«

Brez posebnega obvestila. 7015-a

†

Žalostnim srcem naznanjamo tužno vest, da je naš nadvse ljubljeni soprog, oče in stari oče, gospod

IVAN DOFEK,

kaznilniški stražni nadzornik v pokoju in tajnik Obrtne zadruge v Celju

danes ob pol 8. uri zjutraj po daljšem mučnem bolehanju, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega bo v soboto, dne 10. t. m. ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice okoliškega pokopališča.

Sv. maša zadušnica se bo brala v župni cerkvi sv. Danijela v Celju, dne 12. t. m. ob pol 7. uri zjutraj.

Celje — Gaberje, dne 8. avgusta 1935.

Marija, soproga; Viljem Dofek, trgovec, sin; Pavla, sinaha; Olga in Vilma, vnukinji, in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Na tem mestu izrekam presrčno zahvalo vsem, ki so spremili mojega predragega svaka na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekam g. polkovniku v pok. Raktelu, ki je v zadnjih trenutkih stal mojemu svaku ob strani. Nadalje učiteljstvu in učencem brežiškega okraja kakor rodbini Doklerjevi za prekrasne vence in cvetje ter otročičkom, ki so mu okrasili grob s cvetjem. Ravnatelju drž. učiteljišča g. Kaduncu in uredniku g. Reharju, ki sta se od blagopokojnika poslovila s presrčnimi besedami, kakor tudi g. dr. Pavlu Potočniku, dr. Poljancu, dr. Dolarju, prof. Šilihu, članom umetniškega kluba »Brazde« in vsem drugim. Najtopleje se zahvaljujem čč. duhovščini. Iskrena hvala za prekrasno cvetje.

Maribor, dne 7. avgusta 1935.

IDA GVAJC, svakinja.

7011

†

NAČELSTVO KMETSKE HRANILNICE IN POSOJILNICE V ŠT. JERNEJU naznanja tužno vest, da je po dolgoletni in mukapolni bolezni umrl naš ustanovitelj in predsednik, gospod

FRAN NOVOSELC

POSESTNIK IN BIVŠI TRGOVEC

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v soboto, dne 10. avgusta ob 8. uri dopoldne na farno pokopališče v Št. Jerneju.

Blagega pokojnika bomo ohranili v trajnem spominu!

ŠT. JERNEJ, dne 8. avgusta 1935.

6917

Dlačice — prizadevajo skrbi

vsaki dami zlasti tedaj, če se boji, da jih bodo drugi ljudje opazili po rokah, nogah, pod pazduho, na obrazu in na tilniku. Samo eno Vas lahko reši: temeljita odprava dlačic s pomočjo DULMIN kreme za odpravo dlačic, ki se lahko izvrši hitro in brez bolečin. DULMIN krema je bele barve, mehka, neškodljiva in prijetna v uporabi.

DULMIN
krema proti dlačicam

Skladišče za Jugoslavijo: Jugofarmacija d. d., Zagreb. Oddelek: Kozmetika

G. Th. Rotman:

Življenje Jakca Takca

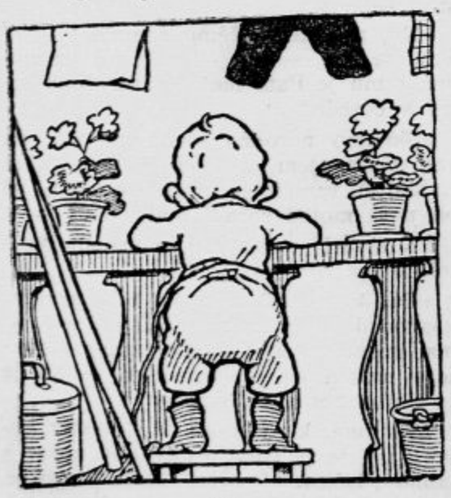

12

Tam je najprej pohrustal vse kekse, ki so bili v škatli, nato ga je pa krasno solnce zvabilo na balkon. Privlekel si je pručico, stopil nanjo, in jel gledati čez ograjo.

Priprave v Addis Abebi

Živahno vrvenje v abesinski prestolnici — Agilnost dobaviteljev orožja — Vojaštvo se zbira — Nacionalna propaganda

V prestolnici črnega cesarstva je en sam list. »Etiopski glas«, in ta piše vsak dan: »Odločitev ni odvisna od nas. Mi smo pripravljeni storiti vse, da se preprečí vojna. Če jo pa drugi želijo, se bomo borili.«

Vse kaže, da bo moralo biti tako. Pretečа vojna daje vsemu življenju v Addis Abebi svoj pečat. Od vseh strani so prihiteli posredovalci tovarn, ki izdelujejo orožje, od vsepovsod se zbiraj pustolovci, ki jih najdeš povsod tam, kjer se pripravljajo spopadi. Vidiš jih v kavarni Makonen, v hotelu Imperial, v predsobah vojnega ministrstva. Tečaji za strojnice, moderne topove in Mauserjeve pištole so zelo spremenljivi. Med tem potujejo dan in noč karavane od obale in od sudanske meje in prinašajo orožje. Zastopniki ameriških orožnih tovarn nimajo časa, da bi se posvečali golfu, nemški zastopniki se trudijo, da bi devizno listnico Nemške državne banke ojačili z abesinskim zlatom — tudi če so pota do tega malo v nasprotju z versajsko pogodbo, in povsod ima vmes svoje roke gospod Talata, »abesinski Basil Zabarov«, mož, ki ve, kako je treba domačinom dobavljati orožje in si kopičiti na ta račun milijone.

Cesar Selasie se pogostoma posvetuje s svojim nečakom, ravnateljem državne banke. Ni pa povoda za vznemirjenje. Menice so še dobre, če vedno učinkujejo krediti, ki jih je priskrbel finančni svetovalec Suimoto iz Tokija. Vmes najde negus vedno nekaj časa, da sprejme in pogosti guverneje in vojskovodje svojih provinc, ki prihajajo z vedno novimi četami. V mestu samem ne opažiš sicer nobenih čet, vojakom je strogo prepovedano, da bi se kazali v njem. S cerkvenih stolpov pa lahko opaziš v daljavi bele in rjave šotore in vsakdo ve: danes je kuntoški guverner prispel s 3000 vojaki, včeraj je prispelo 5000 Kafičanov, vsak dan prihajajo tisoči, se za kratek čas ustavijo pred mestom in nadaljujejo potem svojo pot proti severu ali jugu. Te čete imajo kaj malo prtljage in so izredno gibčne, v obmejnih praskah in v gverilijski vojni morajo biti strašne. Toda abesinski odličniki o njih ne dajejo žurnalistom dolgoveznih izjav.

Nacionalna propaganda deluje v Addis Abebi skoraj z evropskimi oblikami. Vsak dan imajo v vseh 40 cerkvah patriotične govore, vsako jutro se zbirajo pred delom možje na cestah in se vojaško vežbajo. Ženske v tej na pol barbarski deželi doslej niso imele nobene besede v javnih zadevah, a sedaj se je nacionalna propaganda polastila tudi njih in ustanavljajo se celo ženski vojaški oddelki.

A vse to ne more vestnega opazovalca premotiti, da bi ne videl, da Addis Abeba vendar ni vsa Abesinija. Ni enotnega ljudstva, ki bi bilo pripravljeno žrtvovati vse, da ubrani svojega cesarja in domovino. Preveč je ljudstev, jezikov in ver v Abesiniji, da bi predstavljalo to kakšno zanesljivo enoto in še niso pozabljene državljanske vojne, ki so sledile smrti velikega vojščaka Menelika. Vprašanje je, koliko je zvitemu in energičnemu diplomatu Selasiju v letih njegovega regenstva in v petih letih njegovega vladanja uspelo, da si je v plemenskem in verskem konglomeratu Abesinije ustvaril neomajno pozicijo. Na zunaj je sicer baš v teh trenutkih tako videti, videti je, da odpor proti tujcem v Abesiniji nadvladuje vse stare spore in razlike, a pravi odgovor more dati le bodočnost.

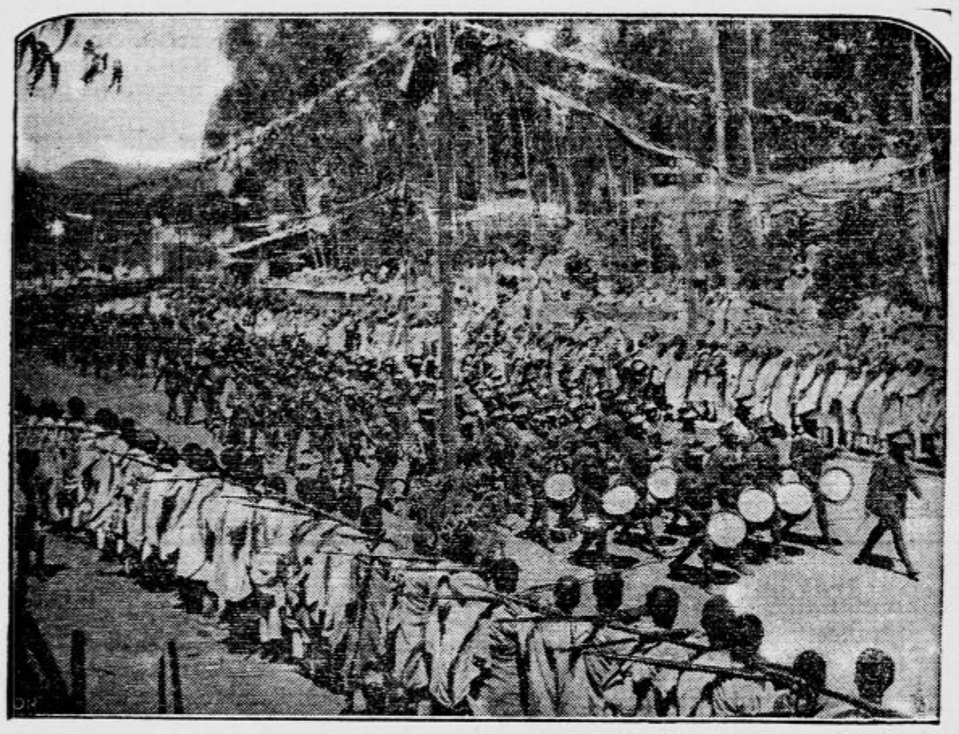

Abesinski vojaki zapuščajo Addis Abebo, kjer jih je cesar pred odhodom na mejo primerno pogostil

Naš novi poslanik v Parizu

Dr. Božidar Purić, je prispel v Pariz ter bo danes ali jutri izročil predsedniku republike svoja poverilna pisma

Razvaline neznanega mesta v Afriki

Iz Nairobija poročajo, da je neka italijanska ekspedicija pod vodstvom komenderja Del Grandeja odkrila pri Engaruki v ozemlju Tanganjike razvaline starega mesta.

Sledovi kažejo, da je pripadalo nekoč plemenu na visoki kulturni stopnji ki so mu potomci morda Vambalci, ki žive danes 50 milj bolj daleč.

Ekspedicija je odkrila med drugim 4000 iz kamna zidanih hiš s tremi prostori. Mesto samo sliči v obliki teras zgrajene trdnjave. V bližnji dolini so odkrili kamenite grobove, v njih pa doslej eno samo človeško okostje.

Matere naj plačujejo alimente!

Ameriške ženske imajo nasproti moškim kakor znano naravnost priviligiran položaj Sedaj pa zboruje v Atlantik Cityju ženski kongres, ki zahteva za ženske ne samo enake pravice, kakor jih imajo moški, temveč tudi enake dolžnosti.

Med drugim naj bi n. pr. ločene žene kojih otroci živijo pri očetu, plačevale za te otroke alimente natanko tako, kakor je bil doslej dolžan mož. Ženske imajo v Ameriki seveda enako možnost zaslužka kakor moški in je le prav, da bi odgovarjale za vzdrževanje otrok enako kakor možje. A celo v Ameriki, kjer so navajeni vsakovrstnih nenavadnosti, je zbudilo veliko pozornost, da je postavil baš ženski kongres takšne zahteve.

Izumirajoča žival

Liberijska vlada je prepovedala z grožnjo strogih kazni lov na pritlikavega konja, ki ga je dobiti danes skoraj samo še v tej deželi. Od kar se je tam razširilo moderno strelno orožje, je začela žival izumirati tako naglo, da so ji napovedali bližnji konec. Res je vprašanje, da-li bo liberijski vladi z novimi ukrepi mogoče ohraniti to redko, zanimivo žval.

Dežela ognja in ledu

Med lednimi orjaki in v skoraj večni zimi uspevajo paradižniki in melone

Island je dežela največjih nasprotij, led in ogenj sta njeni znamenji, misticizem, a pri tem zelo praktično usmerjena delavnost sta temeljni potezi njenega prebivalstva.

Znani danski polarni raziskovalec dr. Lauge Koch je pred nedavnim predlagal islandski vladi, naj bi organizirala ekspedicijo, ki bi natančno preiskala, kakšna bogastva skriva islandska zemlja v sebi in kako bi se dala ta bogastva izkoristiti. Islandcem prede danes trda, ko je izvoz njihovih rib v druge dežele, zlasti v Španijo in Italijo, skoraj popolnoma ustavljen. Ribe so bile doslej njih največje bogastvo, toda predrugačeni časi zahtevajo predrugačeno podjetnost. Tako so Islandci radi pristali na Kohhov predlog in mu obljubili vso podporo, toda pod pogojem, da bi raziskave ne imele samo teoretičnega pomena, temveč da bi jim prinesle audi stvarnega, gospodarskega dobička. Pred vsem naj bi učenjaki preiskali, kako bi se dala izkoristiti toplota, ki jo skriva islandska zemlja v sebi. Saj je vendar znano, da vre ta toplota z neštetimi vročimi izvirki iz tal, a kakšna je njena sila, nam kaže najbolje lanski izbruh 2000 m visokega ognjenika Votnajökulla, ko je ognjen velet. izpod zemlje predrl v trenutku na stotine metrov debeli ledeni oklep nad tem ognjenikom in se razlil po strašni ledeni, skalni in peščeni puščavi okrog njega tako, da je popolnoma spremenil njeno lice.

Tu bi bilo le nadaljevati delo, ki so ga Islandci že davno započeli. Danes je v glavnem mestu Reykjaviku že dvajset ali trideset vil, ki dobivajo vročo vodo iz ognjeniških vrelcev v okolici, a mestna uprava je že odkupila pravico, da sme izkoristiti zemeljsko toploto v vsakem Reykirskem okraju, kjer je cela vrsta vročih virov.

Reykirski okraj je pravi čudež v deželi, kjer prevladuje noč. Na njem se dvigajo skalni in ledni orjaki in edini prebivalci so bili v njem še pred nedavnim milijoni ptic, ki gnezdijo po navpičnih stenah njegovih obal. Poletje je tu tako kratko, da skoraj ni vredno tega imena, pretežni del leta težita nanj polmrak in tema. A vendar daje tu vročina iz zemeljskih globin možnost, da pobirajo sadeže sredi zime. Kako dolgo sanjamo v srednji Evropi že o tem, da bi v našem zmernem podnebju ustvarili poletnemu enakovredno zimsko poljedelstvo. na ledenem Islandu. v omenjenem okraju pa prospevajo paradižniki in melone sredi zime v velikih rastlinjakih, ki jih ogreva ognjeniška vodovje. Doslej izvrtani viri vrele vode dajejo že 170 l na sekundo, a sedaj delajo na tem, da bi to množino povečali na 300 sekundnih litrov, kar bi popolnoma zadostovalo, da bi imel Reykjavik ob vsakem času dovolj zelenjave in sadežev za svojo prehrano, poleg tega pa dovolj toplote za ogrevanje svojih hiš in dovolj vrele vode za vse potrebe v svojih gospodinjstvih. Reykirsko ozemlje leži sicer 35 km od glavnega mesta, toda dovod njegovega vrel. vodovja na takšno daljavo ni danes noben tehnični problem več. Ta ideja se je deloma že uresničila.

Toda Island ima še druge možnosti. Pravkar gradijo ob slapu Sogedu na jugu Thingvallske ravnine električno centralo, ki bo dajala 10.000 k. s., to je dovolj električnega toka za glavno mesto, njegovo pristanišče in nekoliko večjih krajev. Prav tako se je začel lov za rudninami. Islandci so prepričani, da bodo v svoji zemlji našli radij, helij in druge dragocene prvine, a že dalj časa premišljujejo o tem. kako bi izkoristili svoje številne žveplene vrelce. Menijo, da se bodo dali uporabiti za zdravilne žveplene in blatne kopeli. Ta zdravilišča bi bila najsevernejša na zemlji in bržkone tudi najboljša.

Pisatelji na tedensko plačo

Ameriške Zedinjene države pripravljajo poseben zakon za brezposelne pisatelje, ki v sedanji krizi ne dobe nobenega založnika. Zakon se bo oziral tudi na pisatelje gledaliških iger in komponiste, ki ne najdejo nobenega gledališkega ravnatelja, da bi uprizoril in plačal njihova dela.

Pomoč pisateljem si Zveza ameriških pisateljev predstavlja tako, da bi dobili brezposelni člani naročila za kompilacijo vodičev po romantičnih in obiskovanih krajih. Dobe sredstva, da odpotujejo v takšne kraje, si ogledajo vse njihove znamenitosti, muzeje itd. ter napišejo potem po svojih vtisih prosto navodila in nasvet za tujce, ki bi hoteli v te kraje. Dramatiki in komponisti dobe od države naročila za vsakovrstne obdelave iz svoje stroke, ne da bi se država pri tem zavezala, da bi morala ta dela uprizoriti. Dajala jim bo pa po 25 dol. tedenske plače.

Ameriški četvorčki

Na babilonski univerzi (USA) študirajo ženski četvorčki, ki so praznovali pravkar svoj 20. rojstni dan

Smrt v višini 9000 metrov

Poročali smo že, da se je znani francoski letalec Marcell Cogno med poskusnim poletom v stratosfero smrtno ponesrečil. Ko so preiskali razbitine letala, so našli, da so višinomeri nepoškodovani. Kazali so višino 9000 m. Letalo je bilo edino stratosferno letalo, ki ga je imela Francija. Zgradili so ga pred tremi leti in so tedaj na njem ugotovili več napak. Te so po vsej priliki krive, da je prišlo sedaj do katastrofe.

ANEKDOTA

Čsl. ministrstvo prosvete je naročilo slikarju Lasáku naj napravi za vlado portret ministra Bechyně. Lasák je prišel ravno v politično silno razgibanem času, tako da je moral minister vsak čas k telefonu, vrhu tega pa je Bechyně še zelo nemirne narave.

Slikarju je bilo tega preveč, pa se je razjezil: »Če naj vas slikam, sedite pri miru, če ne, vzamem svoje čopiče pa grem.«

»Kaj norite, človek božji? Doslej sta me samo dva človeka na svetu prisilila, da sedim. Franc Jožef in vi. Vam pa tega ni dovolj!«

VSAK DAN ENA

»Da bi pazniki vsaj kmalu končali svojo proslavo in opazili, da smo pobegli!«

(»Politiken«)

Zadnje besede v smrtni uri: „Konj mora teči!“

Edina skrb starega trenerja na smrtni postelji

Med zadnjimi konjskimi dirkami v Liverpoolu se je primeril v analih teh dirk edinstven dogodek. Nekoliko ur, preden je na dirkališču zmagal konj »Boy Friend«, je umrl njegov trener John Carr, 64. leten mož. Ko je začutil, da se mu bliža zadnja ura, je dal poklicati k sebi v bolnišnico svojega sina in lastnika konja, znanega lastnika dirkalnih konj Hamerja.

»Čeprav umrem, mora Boy Friend vendar teči!« so bile zadnje besede, s katerimi se je poslovil od obeh, potem se je bil s Hamerjem razgovoril, da bo njegovemu sinu, ki je bil določen za džokeja, preskrbel licenco trenerja. Stari mož je bil posvetil konju preveč truda, da bi ne bil prepričan, da bo pri dirkah zmagal in s tem prepričanjem je v jutru naslednjega dne tudi mirno umrl.

Dirke so se začele popoldne in skoraj bi se bilo zgodilo, da bi se poslednja volja starega trenerja ne izpolnila, kajti po strogih pravilih džokejskega kluba smejo dirkati samo konji, ki so njih trenerji navzoči. Stari Carr je bil mrtev in njegov sin ter naslednik še ni imel uradnega dovoljenja, da sme fungirati kot trener. Vendar je vodstvo dirk širokogrudno šlo preko birokratičnih pravil.

Seveda ni bilo mlademu Carru tik po očetovi smrti nič kaj posebno ugodno pri duši, ko je vodil konja, a držal se je trdo in tudi konj se je držal. Zmagal je ob velikem navdušenju občinstva, ki je vedelo za vso stvar, za dolžino konjske glave. Mladi Carr se je izkazal vrednega naslednika svojega očeta.

W. E. Hintz:

Lepa žena, kdo si?

9

»Nehajva zdaj —« je tiho poprosila Marion, in ko je videla nenadno razočaranje na obrazu Chestera Lynnea, je dodala: »Saj lahko greva na teraso. — Tu v dvorani je tako vroče — —«

Ubogljivo ji je segel pod pazduho in je odvedel skozi gnečo plesalcev v dvorano nazaj. Veliki stekleni izhod na teraso je bil široko odprt Prijetno hladen zrak jima je dihnil naproti.

Le malo ljudi je bilo zunaj, posameznih dvojic, ki so se spet in spet pri kazovale v svetlobnem območju širokih oken in se vsakikrat hitro umaknile v varstvo teme.

Marion in Lynne sta šla prav do naslona. Morje se je razprostiralo pred njima v svoji neskončni širjavi. Rahla oblačna koprena se je bila raztegnila čez nebo. Le tu pa tam je kaka zvezda objestno migljala skozi ozek razpor. Kraj, kjer je stal mesec za oblaki, je bil podoben mlečnobeli lisi.

Pripev tanga se je tiho in nerazločno razlegal do njiju.

»Tukaj je lepše —« je rekel Chester Lynne.

Marion je pogledala kvišku. in ko je razbrala v temi njegovo obličje, je opazila na njem kar čudno resen izraz.

»Nenavaden človek ste —« je zamrmrala in zmajala z glavo. »Mislila bi da boste rajši ostali v dvorani in se naužili trušča!«

»Potem me slabo poznate, milostiva! Če sem se udeležil tega, sem se udeležil samo, — prisiljen. Saj razumete — moji posli z vašim soprogom — in tu je menda običaj, da opravljajo take reči pri desertu. A zdaj nikar ne govoriva o poslih — čeprav je od tega odvisna vaša biserna ogrlica!« Tiho se je zasmejal.

Marion ga je pazljivo pogledala. »In ta ogrlica — —Nemara da bi utegnila igrati pri pogajanjih odločilno vlogo?«

Skomignil je z rameni. »Zelo bi me veselilo, če bi vam mogel pripomoči do nje, milostiva —!«

Njen živčni smeh mu je segel v besedo. »Ne, le ostaniva pri vašem dobrem sklepu! O poslih nobene besedice več! Rajši mi kaj povejte iz svojega življenja, mister Lynne —«

Nekaj trenutkov je bilo med njima vse tiho. Samo drobni valovi morja so rahlo udarjali ob stebrovje terase.

In potem —

»Iz mojega življenja? Bog, milostiva, ko je tako nezanimivo!«

Življenje, kakršno so živeli onkraj morja tisoči in tisoči in ga tudi danes ta dan še živijo! Pri petrolejskem trustu sem pričel kot knjigovodja, a v teku let sem se povzpel kvišku. Seveda, zdaj imam kot pooblaščenec službo, ki mi jo mnogi zavidajo — a stala me je dela — mnogo, mnogo dela! Vse moje življenje je bilo delo!«

»In razen dela je bilo — tudi nekoliko sreče — ali ne?« Marionin glas mu je tiho zazvenel na uho.

Počasi je zmajal z glavo. »Sreče? — Zadovoljnosti, da! Zadovoljnosti s tem, kar je človek napravil in dosegel. A sreče? — Kaj je prav za prav sreča? — Slepilo — nemara — brezumne sanje — — «

Marion se je bila odvrnila. Pogled ji je blodil po neskončni ravnini morja. In njen smeh je bil nekam prisiljen.

»Zakaj pa — brezumne sanje?«

»Ker se iz takih sanj človek vselej zbudi — « je obotavljaje se rekel. »In trajna sreča? Velika sreča? Te še nisem srečal v svojem življenju — — «

Stala sta tesno vštric. Njune oči so se ogibale druge drugih, a vendar sta čutila svojo vzajemno bližino.

»To je — zelo žalostno — za vas —« V Marioninem glasu je bilo nekaj takega kakor skrito sočutje.

A tedajci je začutila, kako so se Američanovi prsti oklenili njene roke.

»Nikar — !« je proseče zašepetala in se izvila. Nato se je hitro obrnila. »Mislim, da bo najbolje, če se vrneva v dvorano —«

Molče, s pobešeno glavo, je stopal za njo, ko je krenila proti visokim steklenim vratom.

Melodija tanga je bila utihnila ——

9. poglavje

»Tistile čokati gospod v sivi obleki — ta vas čaka!« je šepnil Gregor in se ozrl na monsieurja Anatola, ki je dotlej nemirno hodil po preddvorju plesne palače in je šele ta mah opazil prišleca.

»Rad bi vedel, kaj hoče od mene!« je razdraženo zagodrnjal Paul de Corsignac. »Nikoli ga še nisem srečal! — Ali ga vi poznate, Gregor?«

Tajnik je skomignil z rameni. »Če se ne motim, sem ga popoldne videl v veži »Gigantic-Palacea«.— «

Monsieur Anatole se je bil med tem približal. Kaj dostojanstveno se je priklonil Paulu in ga pričakujoče pogledal.

»Želeli ste govoriti z menoj gospod?« je rekel ta po kratkem premolku.

»Kakopak, gospod de Corsignac — a veliko je na tem, da govoriva med štirimi očmi!«

Corsignac se je trenutek obotavljal, nato si je pričvrstil enoočnik in se obrnil k tajniku. »Lahko se vrnete v hotel, Gregor! — Nocoj vas ne bom več potreboval!«

»Prav!« Gregor se je priklonil in odšel.

Corsignac je še počakal, da je izginil, nato pa spet upri oči v sivo oblečenega gospoda, ki je stal pred njim in se smehljal. »In zdaj govorite, prosim!«

»Najprej dovolite, da se predstavim — moje ime je Anatole — «

»Ime mi na žalost malo pove, gospod — Anatole!«

»Čast mi je, da sem domači detektiv hotela »Gigantica«, gospod de Corsignac!«

Brezmejna osuplost, ki je na prvi mah pokrila Corsignacu obraz, se je kmalu umaknila veselemu nasmehu. »Menda me ne dolžite, da bi bil pri večerji ukradel srebrni pribor?«

Monsieur Anatole je prestrašeno vzdignil roke. »Za Boga, gospod de Corsignac — nobena misel ni delj od nas! Hotelsko vodstvo mi ne bi nikoli odpustilo — —«

»Nu, prosim — čemu sem torej dolžnik za ta — hm — zabavni razgovor?« mu je Paul malce razdraženo segel v besedo.

»Skrajno nerodna stvar me sili, da vas nadlegujem, gospod de Corsignac! Lahko mi verjamete, nikoli se vas ne bi bil upal motiti zaradi malenkosti — «

»K stvari — k stvari, monsieur Anatole!«

»Da, k stvari! Povejte mi, prosim, gospod de Corsignac — ali je dama, ki pod imenom gospe de Corsignac stanuje v našem uglednem hotelu — ali je ta dama res vaša soproga?«

Med tem, ko je hotelski detektiv govoril, se je pokril Corsignacov obraz z lahno rdečico. »Preden vam odgovorim na to čudno vprašanje, dragi gospod, mi izvolite povedati, kako morete - - «

Urednik Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.